ԱՊՈՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
Մէճիտիյէ 20 դրուշտան
ԻՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . . 200 ղշ.
Ալթը այլըգ . . . . 100 »
Իւչ այլըգ . . . . 55 »
ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՒՆ,
Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն
Պիր սէնէլիք . . . 230 ղշ.
Ալթը այլըգ . . . . 120 »
Իւչ այլըգ . . . . 60 »
Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՓՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԽԷՎԱՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթրը իչիւն
1 վէ 2 վէ 3 իւնճի սահիֆէ 5 ղշ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 2 »
ԻԽԹԱՐ. Պանզա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ 2 վէ 3 իւնճիւ սահիֆէլէրէ 6 ղշ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 4 »
Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթը այրը բազարլըգ օլուր։
Մէվատտը նաֆիայա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իատէ օլունմայաճագ։
Մէճիտիյէ 1 ղրուշ

Խուրշիտանէտի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սօգաղը քէօշէսինտէ Նումէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթաճը ումուրու խտարէ վէ Թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիպի, քեաֆֆէյի մէքեաթիպին տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 28 ՅՈՒՆՎԱՐ

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Ինկիլիզլէրին Աֆղանիսթան հագգընտագի նիյէթլէրինի անլամագ խայլը միւշքիլ պիր իշ օլտու ։ Վագըա պունլարըն էվվէլճէ օլան նիյէթլէրի բէք աչըգ իտի . աատէթա պիւյիւք Աֆղանիսթանը Հինտիսթանա իլհագ իթմէք նիյէթինտէ իտիլէր ։ Հալպուքի Աֆղանլըլար տա պու նիյէթլէրինի անլատըգլարը իչիւն իսթիգլալա մէճպուր օլուպ , սօն տէրէճէյէ գատար պիր մուգավէմէթ գաբար վիրմիշլէր վէ հալա մուգավէմէթ իթմէքտէ տիրլէր ։

Պունու կէօրտիւքտէն սօնրա Աֆղանիսթանը զապթ իթմէք նիյէթինտէ օլմատըգլարընը պէյան իտէրէք , քիմի պու մէմլէքէթէ էնիտէն միւսթագիլ պիր էմիր ինթիխապ իթտիրիլէճէյինի վէ քիմի պիր Թագըմ քիւչիւք խաբէլէրէ Թագսիմ օլունաճաղընը սէօյլէմէյէ պաշլամըշլար իտի ։

Անճագ պու սօն վագըէլարտա Թէպէյյիւն իթտի քի , Աֆղանիսթանըն Ինկիլիզլէր Թարաֆընտան զապթը նէ գատար միւշքիլ իսէ , Թէյէ պիր գաչ խարէյէ Թագսիմի տէ օնտան տահա գօլայ օլամայաճագ տըր ։ Զիրա Աֆղանլըլար եալընըզ Եագի հիւքիւմէթլէրինին տէյիլ , պէյքի սապըգ էմիրլէրի օլան Եագուպ խանըն պիլէ խաղէսինին Թայինը իթմէքտէ օլուպ , պու մութալեալարը գապուլ օլունմամաղըա Թէրքէ սիւրլէրէ քիւչիւք պէյլէրինի պէյան իթմէքտէ տիրլէր ։

Կէրէք գրալիչանըն նութգունտան վէ կէրէք Ինկիլիզ էրբաբի տէվլէթինին էն սօնրա պէյան իթտիքլէրի իֆատալը բէսմիյէսինտէն պու մէմլէքէթէ էնէրի պիր էմիր ինթիխապ իթտիրիլ , քէնտիսի իլէ ագտը մուաահէտէ իթմէք նիյէթինտէ օլտուգլարը թամամէն անլաշըլըյօր իսէ տէ , պու տէֆա էնէրէն պիր Թագըմ հավատիս չըգգըպ Աֆղանիսթանըն Հինտ իւմէրասընտան Թագսիմիյէսի հէթէ հուրէմըն թագսիմինտէն իլէ Հէրաթըն մուվագգաթէն Ինկիլիզլէր Թարաֆընտան իշղալ օլունուպ սօնրա իրանա պըրագըլմասընտան պահս օլունմայա պաշլամըշ տըր ։

Պունլարըն հանկիսինէ ինանըլմալը իւլէ պագմալը իճապ իտէճէյինի անլայամայօրուզ ։

* *

Կուսինա մէսէլէսի հալլէն պիթէմէտիքտէն սօնրա , չիմտի սուլհըն պիթմէնէյի մէմուլ տուր ։

Մալիւմ տուր քի , Պապը Ալի Գարաթաղըն Կուսինա վէ Բլավա գազալարընա պէտէլ պաշգա պիր եէրտէն արազի վէրիպ պիր հիւնի սուրէթլէ պու մէսէլէյի պիթիրմէյի վէ դան տէօքիւլմէսինէ սէպէպիյէթ վերիլմէմէսինի Գարաթաղա թէքլիֆ իտէրէք , պունու գապուլ իթտիրմէք իչիւն բէք չօգ չալըշմըշ իսէ տէ, Գարաթաղ հիւքիւմէթի պիր վէճհ իլէ րազը օլամայըպ պու էյի գազանըն Թէսլիմինի մուսիրրանէ իսթէմէքտէ վէ օմաալըղը հալէ հարպէն կիրէճէյինի մագամը Թէհտիտտէ պէեան իթմէքտէ իտի ։

Պապը Ալի Գարաթաղըն գանաաթքեարլըղընը անլաշըլըտան սօնրա , պարի Արնավուտլարը պու իքի գազայը Թէսլիմ իթմէյէ գանտըրմագ եօլունու Թութուպ , բէք չօգ չալըշմըշ վէ Նիհայէթ Մուխթար բաշայը տա օրայա կէօնտէրմիշ իսէ տէ , պու Թարաֆը տա գանտըրմայա մուվաֆֆագ օլամայըպ , նիհայէթ Կուսինա վէ Բլավատան հիւքիւմէթ վէ ասքէրինի չէքէրէք Գարաթաղա «կէլ ալ» տիմէքէ մէճպուր օլմուշ , վէ պու վէճհ իլէ Պէրլին ահտնամէսինին պու պապտէ Պապը Ալիյէ վէրտիյի վազիֆէ Թէմամը իլէ իճրա օլունմուշ տուր ։

Ընուն իւզէրինէ Գարաթաղըլար իլէ Արնավուտլար պէյնինտէ մուհարէպէլէր վուգու պուլմայա պաշլայարագ , իպթիտա Գարաթաղլըլար պու մուհարէպէլէրին վուգուընտան խապէր վիրմէքտէ , վէ Արնավուտլարտան շիքեայէթ իթմէքտէ պուլունմուշ իքէն , շիմտի Արնավուտլուգտան հէր կիւն մուհարէպէլէր վուգուը խապէր վիրիլմէքտէ օլտուղու հալտէ, Գարաթաղ հիւքիւմէթի պու մուհարէպէլէրին վուգուընը թէքզիպ իլէ մէշղուլ իմիշ կիպի կէօրիւնմէքտէ տիր ։

Պու պապտէ Արնավուտլուգտան ալընան հավատիս՝ Արնավուտլարըն հէր մուհարէպէտէ ղալիպ կէլտիքլէրինի վէ Գարաթաղլըլարըն բէք չօգ Թէլէֆաթ վիրտիքլէրինի պէյան իթմէքտէ իսէլէր տէ , պու հավատիս բէք տէ պիթարաֆանէ պիր հավատիս նազարը իլէ պագըլամազ ։

Պունունլա պէրապէր Գարաթաղ՝ Պապը Ալինին օ գատար ըսրարը իլէ պէրապէր պու իքի գազայը պաշգա պիր եէր իլէ տէյիշտիրմէյէ րիզա վէրմէմիշ իքէն , շիմտի պունլարտան պու գատար գօլայ վազ կէչիպ տիքէր պիր եէր ալմայա մէսէլէյի սուլհէն Թէսվիյէ իթմէյէ մէյլ կէօսթէրմէսի պիր տէրէճէյէ գատար Արնավուտլարըն ղալէպէսինի Թաստիգ իտէյօր ։

Անճագ Գարաթաղա վիրիլէպիլէճէք եէրլէրին պիր Թագըմը Արնավուտլուգ օլուպ , Արնավուտլուգ օլմայան եէրլէրին տէ քէնտի խալգը Ավսթրիյա կէչմիշ վէ եախօտ Նէնի-Բազար ճիհէթինտէ օլուպ , Գարաթաղ իլէ Սըրպիսթանըն պիրլէշմէմէսի իչիւն Տէվլէթը Օսմանիյէ վէ Ավսթրիայըն էլինտէ պուլունմասը գարարլաշտըրըլմըշ եէրլէրտէն օլտուղունտան, Գարաթաղա Կուսինա վէ Բլավայա պէտէլ վիրիլէճէք եէրին նէ՞ րէտէն վէ նասըլ պուլունաճաղը տա պիրճէա պիր մէսէլէ տիր ։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Զէյլը հըմայէի հազրէթը Շէհրիեարիտէ պուլունան Մէքթէպը Միւլքիյէի շահանէնին շաքիրտանըն կէչէնտէ պա իմթիհան շէհատէթնամէլէրինի ալըպ մէքթէպտէն չըգտըգլարընը վէ միւնասիպ մէմուրիյէթլէրէ թային օլունտուգլարընը պունտան ազ տէմ եազմըշ իտիք ։

Պու տէֆա ալտըղըմըզ մալիւմաթը մէվզուէյէ կէօրէ , կէչէն ճումաա կիւնը սէլամլըգ ալայընտան սօնրա , զաթը հազրէթի Բատիշահիլէրի՝ շաքիրտանը մումաիլէյհիւմէն Ըթամպօլ ճամէներինտէ Թային պույուրուլան Մապաքեան Ճագոբ , Արշաքիր Թընկըր , Քեազիմ , բէյլէր , Սարրաֆեան Կէօրգ , Հասիպ վէ Նամիգ էֆէնտիլէրի հուզուրը Շահանէլէրինէ պիլճէլպ , ուլուի միւտտէթ միւլազիմ խաքսայ իլթիֆաթը ֆէվգէլատէի հազրէթը Շէհինշահիլէրինէ նայիլ պույուրտըգտան մաաատա , մէզգիւրլարը Թէշվիգըյէ իլէ պէրապէր , միւլք ու տէվլէթէ քէմալը սատագաթ վէ խըթմէթի ըթմէթլէ խըտմէթ իթմէլէրինին նասիհաթ էյլէմիշ , վէ տէսթը Շահանէլէրիյէ հէր պիրինէ քէօյսիւնէ պէյնիւճի րիւթպէլէրէն պիրէր գըթա Մէճիտի նիշանը Թագլիգ պույուրմուշ , վէ մումաիլէյհիւմին մէքթէպ րէֆիգլէրինի տէ սէլամը Շահանէ իլէ Թալթիֆ պույուրուպ , կէլէճէք իմթիհանտա պիրզլիթ հազըր պուլունաճագլարընը վաատ էյլէմիշլէր տիր ։

Իշպու միւլազիմ էսնասընտա զաթը հազրէթը Շէհրիեարի , մումաիլէյհիւմ էֆէնտիլէրին մահալը իգամէթլէրինի վէ հալը իսթիրահաթլարընը իսթիֆսար իլէ , իչլէրինտէն Բէչիտ էֆէնտինին Թաշրալը օլտուղընտան պուրատա խանէտէ պիր օտատա իգամէթ իթմէքտէ օլտուղընը իչիտինճէ , մատուրըն իքի պին ղրուշ մաաշը իթիլմէսինի պէյան պույուրուպ , Մալէյնու քէնտիսինէ պիր օտա թախսիս օլունմասընը , վէ ազամի սապահ օրատա Թամամ իթմէսինի էմր պույուրուպ , էֆէնտիլէրի միւմաիլէյհինի պիր սուրէթը մախսուսա տախի իլթիֆաթը Շահանէլէրինէ մազհար պույուրմուշլար տըր ։

—Մէրհում Պիւրհանէտտին էֆէնտի հազրէթլէրինին մախտումը ալիլէրի Թէվֆիգ էֆէնտի հազրէթլէրինին սիւրը նէֆէրաթը պահրիյէյէ գայտը խուսուսունա չէրէֆսուտուր իտէն իրատէի Բատիշահի ահքեամընըն իճրայը իճրա օլունմասընտան տօլայը, իւմէրայի պահրիյէ Թարաֆընտան խաքիփայի Շահանէյէ պիր Թէշէքքիւրնամէ Թագտիմ գըլընմըշ տըր ։

—Ավուսթրիա սէֆարէթինին Տէրսաատէթ մուվագգաթ սէֆիրի պուլունան գօնթ Ջուպաքի , տիւնքի կիւն Մապէյնտէն կէօնտէրիլէն արապալարա րաքիպէն , Եըլտըզ սարայընա պիլ ալիպէ , հուզուրու Շահանէյէ տախիլ օլմուշ վէ իթթիմաատնամէսինի Թագտիմ էյլէմիշ տիր ։

—Իրան քիւպարդատէկեանընտան օլուպ Բարիզտէ Սէնէիր մէքթէպինտէ Թահսիլի իլմ իթմիշ օլան Ալի Էքրէֆ խան բէնչէնկիակինտէն սէֆարէթը միւշարիլէյհա սէֆիրի Մօհսին խան հազրէթլէրի վասըթասը իլէ հուզուրը Շէհրիեարիյէ տախիլ օլմուշ վէ պիրինճի րիւթպէտէն պիր գըթա Մէճիտի նիշանը իհսան պույուրուլմուշ տուր ։

—Պապը Ալի պինասընըն մուհթէրիգ մահալլէրինին միւճէտտէտէն ինշա օլունաճաղընը մուգատտէմա եազմըշ իտիք ։ Պու քէրրէ ինշաատըն՝ Թէրսանէի ամիրէ գալֆասը Վասիլաքի էֆէնտինին պին լիրայա տէրէօհտէ իյէմիշ օլմագլա , ամէլիյաթա պիր գաչ կիւնտէն պէրու պաշլանմըշ օլտուղու կիպի , սաղլամ տիվարլար տա հէտմ օլունմայաճագ իմիշ ։

—Բոսոլը մուհաքէմաթ գավանինը ճէզաիյէ մուվագգաթէլէսի տուսըլը էնճէլիյէ սէֆարէթլէրի Թարաֆընտան գապուլ օլունմըշ օլունուպ , վէ գավանինը ճէզաիյէ մէզգուրէ հիւքմիւնէ արզուհալլար տօղրուտան տօղրույա մէհաքիմէ վիրիլմէք լազըմ կէլէճէկի կիպի Թէնֆիզը ահքեամը իլամիյէ տախի մէհաքիմէ սիւրէթ վէզալիփաէն պուլունտըղընտան , Ցիւանը ահքեամը ատլիյէ իճրա վէ հալալէ հէյէթլէրի իլղա օլունտըղը միւլքիյէ սաավիրի խարիճիյէ քիւթապէթինին տախի վիւճուտունէ լիւզում գալմայաճաղը անլաշըլմըշ վէ հաթթա չիմտիտէն հէյէթը մէմուրինի՝ նազարէթը ճէլիլէի Ատլիյէյէ նագլ իտիլմիշ տիր ։

—Թէլէֆօնէ Հաֆէզէրին պէյանընա կէօրէ Տէրսաատէթ մախսուս օլմագ իւզրէ իքի պին նէֆէր ժանտարմանըն էնիտէն գայտը մուգարրէր իմիշ ։

—Բրենս Հալիմ բաշա կէչէն ճումաա կիւնիւ Պաշ վէքիլ բաշա հազրէթլէրինին Նըշան-Թաշընտա քեայըն գօնագլարընա պիլազիմէ, միւլագաթ իյլէմիշ տիր ։

—Մուզիգաի հիւմայուն ֆէրիգի Նէճիպ բաշա հազրէթլէրինին մախտումու Ֆախրէտտին պէյ Բարիզ սէֆարէթը սէնիյէսի ... Թէֆէխէմլիլէնէ Թաեին պույուրուլմուշ տուր ։

—Վան Թարաֆլարընտա զուհուր իտէն գահթ տօլայը Սիվազ անպարլարընտա պուլունան զախիրէնին Վանա իրսալ օլունմասընա տայիր Սիվազա էմր վէրիլմիշ , վէ մէզգիւր անպարլարտա 300,412 քիլէ պուղտայ վէ 143,386 քիլէ արբա վէ 14,297 քիլէ սայիր հուպուպաթ մէվճուտ իմիշ ։

—Գարահիսարը Սահիպտէն եազըլըյորլարընա կէօրէ , չէհրի մէզքիւրտէ յանըվար 8 տէն պէրու չիտտէթլի սօուգլար իտէրէք աֆիյօն վէ սայիր մահսուլաթըն պօզուլաճաղընտան գօրգուլույօր իմիշ ։ Բէք չօգ տավարլար Թէլէֆ օլմուշ վէ քէօմիւրին օգգասը ալթըմըշ բարայա չըգմըշ վէ էրզագը սայիրէ ֆիյաթը տախի օ նիսպէթտէ էրիւքսէլմէքտէ իմիշ ։

—Էտիրնէ վիլայէթի միւտտէյի ումումիսի Թօփուզ էֆէնտի հազրէթլէրի , պիր գաչ կիւն իչիւն մէզունիյէթ ալարագ , ճումաա իրթէսի կիւնիւ Տէրսաատէթէ մուվասալէթ էյլէմիշ տիր ։

—Գուլէ Գաբուսունտա վագը Թէքքէ գարաղօլու գարշըսընտա քեայըն Թօփգոմեան էֆէնտինին ճէվահիրճի տիւքեանընտա պիր կիրէրէք միւճէվհէրաթը մէճճուրա վէ սայիրէսինին հէֆիֆ քեաֆֆէսինի սըրգաթ օլունտուգլու , վէ մաղազա համալընըն մէյտանտա օլմատըղը մէրգում համալըն չիւպհէ օլունտուղընտան, պաշլըթա Թարաֆընտան թագիպ օլունտուղու պունտան 12 կիւն էվվէլքի նիւսխամըզտա եազըլմըշ իտի ։

Պու կիւն մաէէթէճճիւլ իչիւխտիկինէ նազարէն , արանըլմագտա օլան մէրգում համալըն նէօչէսի ճումաա իրթէսի կիւնիւ Թերամատիւ մէյտանա չըգմըշ օլունտուղունտան , պահրիյէ պուլունտուղը ... Թահգիգաթը սայիրէ իլէրուտէ պիլտիրիլէճէք տիր ։

—Գասըմփաշատա միւգիմ պէքճի Ջէրքէսլէր , չէհրը մէզգիւրէ պիր բիւչուքիւ մէքթէպ ... , պու մէքթէպտէ 150 նէֆէր չալիշտ պուլունմագ իմիշ ։

Ջէրքէսլէր մէմալիքի Օսմանիյէյէ հիճրէթ իթմիշլէրինտէն պէրու պու տէֆա օլարագ պու մէքթէպը Թէէսիս իթմիշլէր տիր ։

—Օլթագէօյտէ էւիզ սէնէլէրէ պիր ալիւալ խանէ էրզըրիմ , գալը գօճա իւր քէչի ալթընտա գալմըշլար իսէ տէ , պիր չէյ օլմագսըզըն գօհնալար էճէլիէ , մէրճան գօմչուլար էճէլին ճիւմլէ գօրթարմըշլար տըր ։

—Շարգի Րումէլի մուհաճիրլերինէ խանէսէն Մ. Կալմիսօն Թարաֆընտան էրմի պիր ալիւլ ինկիլիզ լիրասը իրսալ օլունմուշ տըր ։

—Զարըլը իչինտէ վէ պիլթ բաշգարընտա վէ հալթէա թէրէքէլէրատէ մէզգատ օլունուպ սանթըրան հէր ... վէ էմթաասա պիր հէյէթ վէ սայրը օլունտուղու օմամալ իչիւն Շէհր էմանէթի ... կէօնտէրմէյէ իչթամ օլունարագ , ... սանթըրանըն պու գօյանտա գայտ ... կէչէնլէրտէ խազըլտըր ։ Պու տէֆա էմանէթը միւշարիլէյհա Թարաֆընտան վէրիլէն պիր տիքէր Թէքարըր մուճիպէ կէօրէ հէր կէլէն ... մէրգում պիր հէֆթայի մահալլէ ... 70-80 բարա մէթալիք վէ մէճիտիյէ իլէ էքմէք սաթմագտա պուլունմուշ իքէն , պազըլարը տա Շէհիր էմանէթինին մէրթիյէ 85 բարա մէճիտիյէ ֆիյաթըլը տին կիպի Թամամը օլտուղլարընտան , պու նիզամըզլըգ էհալինին վէ խուսուսիյլէ էհալիի ֆուգարանըն Թաաճճիւպինի վէ սահա տօղրուսու Թաղաղրուլընը մուճիպ օլմագտա տըր ։

Պու պապտէ Շէհր էմանէթը պէհիյէսինին հիմմէթի մունթազըր տըր ։

—Շարգի Րումէլի միւսթէքիլ բուսսուտէնին էսիրտի էսթէմի պէշ վէ տօսխան բուսսուտէնըն էսիրտէ օթուզ Թայինը օլունտուղը իշիտիլմիշ տիր։

—Կէչէնլէրտէ հէրիֆին պիրի Պէզէսթէնտէ պիր միւքէրանատ պիր ալթուն գըլըճ պէյէնիպ , պունուն Պէյօղլունտա Միսիրինին օֆիսինտէ սաքին պիր Լէվառ օլն իչիւն օլտուղունու միւքեանտէրա պիլ պէյան պէրապէր կէլմիշ պաշը օրատա ալմասընը Թէքլիֆ իթմէք տիւքեանտան չըգըպ , պէրլիքտէ կէօնտէրիլիր Գուլէ-Գաբուսու Ճիվարընտա տիքէր պաշը ալէնաայէ միւքեանտէրին էրիւլին պիր կաչ Թօգամ վուրարագ գըլըճը էլինտէն ալմըշ վէ ֆիրար իթմիշ օլտուղու էալըմը իտի ։

Պէյօղլու միւթասարրըֆը Պաշըլի պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի օ վագըթ հէր Թարաֆա վէ խուսուսիյլէ Շիրա , Բիրէ , Իգէնտէրիյէ վէ Աթինայա Թէլէկրաֆլար չէքիւտ իթմիշ օլտուղունտան , Բիրէ գայմագամը միւտիրի իճրա Թահարրիյաթ իտէրէք , մէզգիւր գըլըճը օրատա պուլմուշ վէ Սալթանաթը Սէնիյէ չէհպէնտէրինէ Թէսլիմ իթմիշ տիր ։

Պու ալթուն գըլըճըն վագթըյլա Սուլթան Ահմէտ հազրէթլէրինին օլտուղու մէրվի տիր ։

—Ճումաա իրթէսի կիւնիւ սաատ իքիյէ գարար վարտընտա Ֆէներտէ ֆիրէմէկ մահէլլէսինտէ խանէնին պիրինտէն զուհուր իտէն Տէնիզ խարիգը անճագ պիր խանէյի իլղա օլունմագ մէճպուր օլմուշ տըր ։

—Պու կիւնքի վաքըթ օգունտուղըա կէօրէ , ճումաա իրթէսի կիճէսի Կալաթատա Միլլէթ խանընտա Պէյլիքճի Հաճի Մուսթաֆա էֆէնտինին օտասընտա պուլունան գասասը ... էլի պին ղրուշտան միւթէճավիզ լիրա վէ գայմէսի ալըգ ու սըրգաթ օլունմուշ ... խապէր վիրիլմէսի իւզէրինէ , կիտիլիպ մուայենէ օլունտուղու , մէզգիւր օտա խանըն էն իւսթ գաթընտա օլուպ , գաբուսունտա վէ բէնճէրէլէրինտէ վէ տիվարլարընտա ասլա վէ գաթիյա հիչ պիր ըզ կէօրիւլէմէյիպ , անճագ ... ... Մուսթաֆա էֆէնտինին մախտումու ... վէ ... Թահգիգաթը ... պուլունմագտա օլտուղը հալտէ , մէզգիւր ժուռնալ ... ումումի մուավինլիյինէ Թային պույուրուլմուշ տիր ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Զէյթունըն սօն վագաասընտա Թէվգիֆ օլունարագ պիր միւտտէթ Մարաշտա վէ պատէհա պիր ազ տա Ըթանպօլտա Մէտտէրհանէտէ հապս իտիլէն վէ մուախխարէն Բամթրիգ Ամէն. Ներսէս Սըրբազան հազրէթլէրինին Թէվասսութը իլէ սէպիլի Թախլիյէ օլունան անասըլ Զէյթունլու Զագըրեան Ցարութիւն էֆ. պու կիւնքի բօսթա իլէ մէմլէքէթի ճանիպինէ ազիմէթ իտէճէք տիր։

——

Վան , Ալաշկերտ վէ Պայազիտ գահթզէտէկեանը իչիւն Սամաթիա վէ Եէնի գաբու վէ Պէշիկթաշ խանէ գօմիսիօնլարը իյֆաի մէմուրիյէթլէրինէ Թէշէպպիւս իտէրէք , պիր խայլը ագչէ Թօբլատըգլարը մաէլմէմնունիյէ իչիտիլմիշ տիր ։

——

Վէնէտիկ Մխիթարեան Թարիգաթընտան օլուպ , պունտան ազ տէմ Գատը քէօյիւ Մխիթարեան մէքթէպի միւտիրի պուլունան Շիշմանեան Տ. Վարդան վարդապետ , պու տէֆա Էրմէնի գաթօլիք Բաթրիկի րիւթպէթլու Հասուն էֆէնտի հազրէթլէրինէ արզը տէխալէթ իթմիշ տիր ։

——

Մաքթէթէէսիւֆ ալտըղըմըզ խապէրէ կէօրէ, միլլէթիմիզ Տարօն ընկերութիւնը ազալարընտան Մեսրոպ Տէր Սերոբեան ճումաա իրթէսի կիւնիւ վէֆաթ իտէրէք , տիւնքի բազար կիւնիւ ճէնազէ ալայը իճրա օլունմուշ տուր ։

——

Էրմէնիսթան գահթզէտէկեանը իչիւն Պէյօղլու ճիհէթինտէ Թէշէքքիւլ իտէն խանէ գօմիսիօնու խանէլէրի կէզէրէք 300 լիրա Թօբլամըշ վէ էլան կէզմէքտէ պուլունմուշ տուր ։ Մէզգիւր գօմիսիօն Մկրտիչ Եսայեան , Կէօրգ Սամանճի , Գրիգոր Կիւմիւշկերտեան վէ Խաչիկ Հաճեան էֆէնտիլէրտէն իպարէթ տիր ։

——

Ճումաա իրթէսի կիւնքի Մ--- տէ օգունտուղունա կէօրէ , Պէյգօզ քարոզիչի Վրթանէս Նամ վարդապետ կէչէն բազար կիւնիւ պիր Լաթին տուլլինինէ կիտէրէք, սէրխօշլանըր, վէ Թաամ վագթինտէ «պէնի աչաղա էհրատէ օթուրթտունուզ» տիյէրէք Լաթին բաբազընա հագարէթ իտէր։ Պունուն իւզէրինէ արպէտա պէօյիւյիւպ , զապթիյէ չաղըրըլըր իսէ տէ , մէրգում վարդապետ զապթիյէլէրէ տէ պիր Թագըմ սէօզլէր սայար , վէ քէնտիսինի սիւչարը չըգարմագ իսթէմէնլէրէ տէօյիւչիւր. հէլէ քի նիհայէթ Թութուլուր վէ ... վարդապետի ալչարը չըգարըր ։

Մ--- իլավէթէն պէեան իտիյօր քի , էվվէլէն իսմիյլար պիր Լաթին օլուպ գըզ տախի պիր էրմէնի իմիշ վէ վարդապետ տէ գըզըն էվինէ կիտիպ կէլիր իմիշ։

Ի Խ Թ Ա Ր

Վաքթը Նամ ... ... հէզէյան էտէր տավաճըզըն Թուլթտուրարագ պիր Թագըմ հէզէյանլարտա պուլունմուշ իսէ տէ , պու խուսուսա տայիր չիմտիլիք հիչ պիր ճէվապ վերմէյէ ... խասսէթէն իւմթար իտէրիզ ։

Տավա Թահթընա կիրմիշ օլան պիր մէսէլէտէն կազէթամըզ ալա պահս վէ մուախէզէ իթմէքտէկիմիզ , ճումէ տէրայէթլի գէվաթ Թարաֆընտան Թահսին օլունաճաղը չիւպհէտէն վարեսթէ տիր։

——

ԱԼԷՄԱՆԻԱՆԸՆ ԹԷՋՀԻՏԻ ԳՈՒՎՎԷԻ ԱՍՔԷՐԻՅԷՍԻ

(Թայմզ, 24 յանուար)

«Եվրօբա տուէլի մուազզամասընըն պիւտժէլէրի, վէ պիլխասսա մէսարիֆաթը ասքէրիյէսի հագգընտա Ֆօրթնայթլի Րէվյու ղազէթասընըն ախիրէն նէշր իթտիկի պաղը սթաթիսթիգլէրէ տայիր պու հաֆթա պէեանը միւթալաա իթմիշ իտիք, վէ նէշր օլունան հիսապլար, պու մուզիրր եւիւքլէրին կիթտիքճէ թէզայիւտ իթմէսինէ տայիր մուճիպի եսէֆ օլաճագ մալիւմաթ իթա իթմէքտէ իտիլէր: Հալ պու քի, արատան տահա հաֆթա կէչմէտէն այնի ֆէնալըղըն պիր եէնի վէ պէօյիւք միսալինը տահա կէօրիւյօրուզ: Ալէմանիատա պիր եէնի նիզամը ասքէրի թէքլիֆ օլունմագտա տըր, քի Ալէման օրտուլարընըն մէվճուտունու խայլիճա խայլը թէզյիտ իտէճէք տիր: Պու մատտէ հագգընտա չիմտի սըրֆ պիր եէնի նիզամ թէքլիֆ օլունմասընա սուրէթը մախսուսէտէ էհէմմիյէթ վէրմէք կէրէք տէյիլ տիր. չիւնքի Ալէման օրտուսունա միւթէալլիգ օլան գանուն պիւտճէ օլտուղու կիպի սէնէ պէ սէնէ թանզիմ վէ թադիլ օլունմայըպ, եէտի սէնէտէ պիր տէֆա օլուր. չիմտի Ալէմանիատա ճարի օլան գանունը ասքէրի, 1874տէ թէքլիֆ օլունմուշ իտի, վէ միւտտէթի տէ 1881տէ խիթամ պուլուր: Իմտի թապիի տիր քի, Ալէմանիա իւմէրայի ասքէրիյէսի վէ եվլիայը ումուրու, միւթթասըֆ օլտուգլարը ինթիթիյամքեարանէ մէյլէ իգթիզասընտան, իչպու միւտտէթի խիթամպէզիր օլան գանունու եէրինէ եէնի պիր գանուն վազ իթմէք իւզրէ հազըրլըգ կէօրիւյօրլար, վէ պու տէֆա եարըլան եէնի գանուն տախի, 1881 սէնէսինին ավայիլի իպթիտասընտան պաշլայըպ, եէտի սէնէ միւտտէթլէ մէրի օլաճագ տըր: Օրտունուն թէշքիլաթը մէվճուտու իչին տախի եէնի գանունա ինթիյաճ եօգ տուր, չիւնքի պու չէյ ահալինին քէսրէթի նիսպէթինտէ թագրիր օլունուր, վէ ահալինին միգտարը արթըգճա, օրտունուն մէվճուտու տա արթար: Ասայիշ վագթը իչին օրտու մէվճուտունըն միգտարը ահալիյէ օլան նիսպէթի 100տէ 1 տիր, վէ իշթէ հէման պու հիսապլա, Ալէմանիա օրտուսունուն ասայիշ վագթը միգտարը իւզէրինէ 27,000 ասքէր գատար պիր զամ վագի օլաճագ տըր: Ալէման ահալիսի մէմուլ իտէպիլիր իտի քի, միգտարը սէքէնէ թէզայիւտ իթմիշ օլտուղու իչին, քէնտիլէրինտան վէրկիսի տէ օ նիսպէթլէ ազալտըլաճագ տըր, ֆագաթ Ալէմանիա եվլիայը ումուրու, հէման չու թէզայիւտի նուֆուստան իսթիֆատէ իթմէք գարարընտա պուլունուպ, օ նիսպէթտէ օրտունըն միգտարընը արթըրմագ իսթէյօրլար: Իմտի, բիատէ ասքէրի օլարագ եէնիտէն օն պիր պին պէշ եիւզ [illegible] վէ պիր գաչ պին սիւարի [illegible] թահմին օլունույօր, վէ պունլարըն իգթիզա իտէճէյի մասարիֆ [illegible] ասքէրիյէ գալէմինէ զամ օլունաճագ տըր: Ալէման հիւքիւմէթի իչպու թէզյիտաթը ասքէրիյէ իչին 850,000 ինկիլիզ լիրասը մասրաֆ իտէճէք, վէ իլք մասրաֆ օլարագ 1,300,000 ինկիլիզ լիրասը լազըմ օլաճագ տըր:

«Հալպուքի զաթընտա պու չէյլէր ասլա մուճիպի խօշնուտի օլմատըղըտան մաատա, պու թէզյիտաթ վէ թէզլիտաթա պէյան օլունան էսպապ, իշը տահա զիյատէ վէխիմ պիր սուրէթ վէրմիշ տիր: Պու եէնի գանունըն լայհասընա Ալէման հիւքիւմէթի «էսպապը մուճիպէ»յի հավի պիր թահրիրաթ իլավէ իթմիշ օլուպ, օ թահրիրաթտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, Ալէմանիանըն շիմտի օրտու մէվճուտունու թէզյիտ իթմէսի, Ֆրանսա վէ Րուսիա տէվլէթլէրի իլէ Ալէմանիա տէվլէթինին գուվվէի ասքէրիյէլէրինին էքսերիկէրինէ թամպըգընտան հասըլ օլմուշ տըր: Մէսէլա, Ալէմանիանըն ասայիշ վագթընտա 469 թապուր բիատէ ասքէրի պուլունտուղու հալտէ, Ֆրանսանըն 641 թապուրու վէ Րուսիանըն 897 թապուրու պուլունույօր: Հարպ վագթընտա, Ալէմանիա մէյտանա 923 թապուր չըգարտըղը հալտէ, Ֆրանսա չիմտի 1,266 թապուր վէ Րուսիա 1,484 թապուր չըգարապիլիյօրլար: Ֆիլվագի Ալէմանիանըն սիւարի ասքէրի, տիկէր իքի տէվլէթլէր սիւարիսինտէն չօգ տուր. ֆագաթ Ալէման հիւքիւմէթի մէզքիւր րէսմի թահրիրաթընտա, պու չէյի, Ալէմանիանըն մէրքէզի պիր մէվգիտէ պուլունմասընա աթֆ իտէյօր, «չիւնքի, պու մէվգիի իգթիզասընտան, Ալէմանիա այնի վագըթտա պիր գաչ թարաֆտան մուհարէպէ իթմէյէ մէճպուր օլապիլիր», վէ պու կիպի մուհարէպէլէրտէ մուվաֆֆագիյէթ էլէ կէթիրէպիլմէք իչին, «Ալէմանիա մուամէլաթը չէտիտէի թէճրուպէսի» իճրասընա մէճպուր տուր, վէ պունուն իչին տախի, քիւլլիյէթլի միգտարտա սիւարի ասքէրինէ էչէտտի լիւզում պուլունմագտա տըր:

«Մէզքիւր թահրիրաթը րէսմիյէ տէր քի, Ալէմանիանըն այնի մէվգիի մէրքէզիսի սէպէպիյլէ, միւթէմատիյէն գայէթ չօգ ասքէր պուլունտուրմագա լիւզում վար տըր, վէ պունուն իչին այնի տէրէճէտէ գայէթ թօբրագա վէ խըթթիքեարը ասքէրինէ ինթիզամը պուլունմագտա տըր: Իշթէ Ալէմանիա եվլիայը ումուրու, քէնտի մէմլէքէթլէրինին հալը հազըրընա, վէ ինթիզամէն լազըմ կէլէն մէտապիրլէրի իթթիխազ իթմէկլէրի վաճիպ օլան ինթիզամաթա տայիր պու էֆքեարտա պուլունույօրլար: Բրէնս Պիզմարգ վէ մարէշալ Մոլթքէ վէ րէֆիգլէրի, Ալէմանիայը ճէսիմ օրտուլար իլէ ինհաթա օլունմուշ պուլույօրլար, քի պունլար պիր կիւն միւթթէֆիգէն քէնտի վաթանլարը իւզէրինէ հիւճում իտէպիլիրլէր: Ալէմանիա, հուտուտընըն պիր գաչ թարաֆընտա այնի վագըթտա մուհարէպէ իթմէկէ հազըր պուլունմալը, վէ թէքմիլ հուտուտ խաթթը իւզէրինտէ միւթէմատիյէ գալէլէր իլէ մուհաֆազա օլունմալը, վէ միւհիմմաթ վէ թօբ իլէ մինչէրինէ գատար սիլահլը օլմալը տըր. վէ էյէր սօուգ գանլա տէրլամտը օլունան չու թէհլիքէ զուհուր իտէր իսէ, Ալէմանիա հէր թարաֆտան «մուամէլաթը չէտիտէյի ասքէրիյէ» իճրասընա սէյամէթ պուլունմալը տըր: Շու սուրէթլէ թամամ օլունան մուխամարաթըն եօնիւնիւ ալմագ իչին ահալիտէն միւթէմատի մէրթէպէ զիյատէ օլմագ իւզրէ ասքէր պուլունմալը տըր: Լազըմ տէյիլ օրասընը տուչիւնմէք քի ահալի նէ՛ սուրէթլէ թէզայիւտ իտէյօր, օրտուտա այնի ուսուլ ճարի օլմալըտըր, վէ Ալէմանիա, օրթալարընտա պուլունտուղու իքի պէօյիւք մէմալիքի ասքէրիյէ (Րուսիա վէ Ֆրանսա) իլէ տայիմա միւսաւատա իթմէք լիւզումէնտէ օլմալը տըր:

«Իշթէ Ալէմանիա եվլիայը ումուրընըն էֆքեարը պու տէրէճէտէ տիր, վէ թէէսսիւֆ օլունուր քի, չու խէվֆլէրէ բէքք պէօյիւք սէպէպլէր վար տըր: Ֆրանսատա չիմտի սեալըր իւխտիւլմէքտէ օլան օ տէրէճէ չէտիտ գուվվէթլէր վէ մէճէլլէնլէր վար տըր քի, պիր կիւն Ալէմանիա տէվլէթի իլէ Ֆրանսա տէվլէթի միյանընտա պիր մէճտուպանէ մուհարէպէ զուհուրընէ սէպէպ օլապիլիր: Րուսիա իլէ Ալէմանիա միյանընտա տախի մէնֆաաթլարճա բէք չէտիտ մուխալէֆէթլէր մէվճուտ օլուպ, էյէր պիր կիւն մըրգաթսըզլըգ օլուր իսէ, օ իքի տէվլէթլէր միյանընտա տա մուհարէպէ զուհուր իտէպիլիր: Շիմտի իքի պէօյիւք միլլէթ ասայիշբէրվէրանէ սուրէթտէ էքսերիկէրի իլէ եարըշտա պուլունույօրլար, վէ միւսէլլահ պէքլէրի գարանլըգ տըր: Ֆագաթ թէվարիխտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, պէօյլէ իքի պէօյիւք գավմըն (Ալէման վէ Րուս գավմլարը) էքսերիկէրի իլէ պու կիպի միւնազաալը վէ միւնագաշաթա պուլունուպ տա, պիր կիւն տախի էքսերիկէրլէրինին գարշը գուվվէի ասքէրիյէլէրինի թէճրիւպէ իթմէկէ գալգըշմամալարը զայըր միւմքին տիր: Բրէնս Պիզմարգ, պիւթիւն ալէմին ֆէնա իթթիֆակի, ֆագաթ քիմսէնին պէեան իթմէքլիք ճէսարէթինի կէօսթէրէմէտիյի չէյի, ատէթի իգթիզասընտան օլան սէրպէսթլիքլէ սէօյլէր: Րուսիա վէ Ֆրանսա ճէսիմ օրտուլար սագլամագտա օլտուգլարը վագըթ, պիր կիւն գօմշուլարը իլէ մուհարէպէ իթմէքլիկէ հազըր օլմագտան պաշգա նէ՞ մագսատլարը օլապիլիր: Ֆրանսա, անճագ քէնտի հուտուտունը մուհաֆազա իթմէք նիյէթինտէ օլսա իտի, չիմտիքի 641 թապուրընա լիւզում մու պուլունմագ լազըմ: Քէզա Րուսիա տախի, վէլէվ մէմլէքէթի տախիլինտէ ասայիշ ու ինթիզամը մուհաֆազա վէ Ավրուբատա [illegible] իթմիշ էքսերլէրի խարիճէ կէօնտէրմէք մէճպուր իսէ օլսուն, չիմտիքի 897 թապուրընա ինթիյաճը օլամազ: Բրէնս Պիզմարգըն չու հիսապլարընտա, չիմտի կէրէք Բարիզտէն վէ կէրէք Ս. Բէթէրսպուրգտան վարիտ օլան թէէմինաթը ասայիշպէրվէրանէնին խայիսէթինէ տայիր պիր նէվ շիւպհէ թալխի պէեան օլունմայօր: Էտթէր քի պու կիւն Րուսիատա վէ պիլխասսա Ֆրանսատա, էօյլէ [illegible] կիպի գուվվէթլէր պուլունույօր քի, չիմտի թահթը ղալիպտէ պուլունույօր, ֆագաթ [illegible] գայտէսիզ գարտըրլըր: Այնի վագըթտա Ալէմանիանըն պիր գաչ թարաֆընտան մուհարէպէ զուհուրու իհթիմալընա տայիր պուրատա իզհար օլունան չու խէվֆ, բէք զիեատէ մուպալաղա տըր, վէ Ալէմանիա ույանըգ տուրուպ, հէր նէվ ինթիմալաթա [illegible] իթմէքտէն պաշգա պիր չէյ եապամայաճագը տէրքեար տըր:

«Իմտի, Ալէմանիանըն իթթիֆագ իթմիշ պու թէլաշըրտէ, սախրլէրինէ թէհտիտ օլաճագ, եախուտ պաղը տէվլէթլէրի եան [illegible] էնտիշէ հասըլ իթմիշ, ֆագաթ [illegible] ճիհալարը [illegible] չէյ եօգ տըր: Իշպու [illegible] խայէրի Բարիզտէ պիլէ բէք րահաթձա գապուլ օլունտու, վէ ղալիպէն քէնտիտէ չիմտի գանունը ասքէրի իլէ մէշղուլ օլան Ֆրանսըզլար պու մատտէ լիւզումընտան զիատէ էհէմմիյէթ վէրմէմէկէ տիքքէթ իթմէքտէ տիրլէր: Պու մէսէլէտէ էնտիշէյի ճալիպ օլան ճիհէթ, Եվրոպանըն կիւնտէն կիւնէ ասայիշտէ գալմագլա պէրապէր գուվվէի ասքէրիյէսինի արթըրմասը, հալը [illegible] վէխիմ հալ տըր, վէ Ալէմանիանըն իթթիֆագ իթմիշ թէսլիհաթընըն տախի [illegible] ըւթլարը եայըլմըշ տուրույօրլար, վէ գազանտ պիր գըյա վուգուընտէ բաթըլայապիլիրլէր: Շու կիպի ահվալտա եվլիայը ումուրուն իշի, հէր վագըթքինտէն տահա զիյատէ միւշքիլ տիր: ԱԳՐԱԼԸԳ վէ սէպաթլա իշ կէօրիւրլէր իսէ, չու ճէսիմ օրտուլարըն էքսերիկէրինէ չօրպըլմալարընըն եօնիւնիւ ալապիլէճէք օլտուգլարընա շիւպհէ եօգ տուր. ֆագաթ պէօյլէ պիր իշ կէօրմէք իչին, միւտայիմ ույանըգ վէ սապըրլը օլմալարը լազըմ կէլիր: Օ կիպի պիր վագըթտա Ինկիլթէրրա լիւզումսուզ միւչքիլաթտան հէր վագըթտան զիյատէ իճթինապ իթմէլի վէ սէրպէսթ օլմալը տըր, չիւնքի Եվրոպանըն ճէսիմ պուհրանլար զուհուր իթտիկի վագըթ քէնտի սէսի իշիտիլիր օլուր: Պիւրբէրի արդըն հէր թարաֆընտան գիյատէ չիմտի Եվրոպատա ումում իչին բէք միւհիմ օլան մէսէլէլէր վար տըր, վէ Ինկիլթէրրա օ մէսէլէլէրին թէսվիյէսինէ չալըշմալը, համթա չիմտիյէ տէկին կէօրտիւյիւ իշտէն տէ խայըրլը պիր իշ կէօրմիւշ օլուր, վէ Ինկիլթէրրա օ միւհիմ իշի կէօրմէք իչին գուվվէթլի օլմալը վէ ասայիշտէ պուլունմալը տըր:»

ՇԱՐՔ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

ՄՈՒՏԱԽԷԼԱԹԸ ՏՈՒԷԼԻՅԷ

«Վիէննա, 29 յանուար.

«Պիր միւտտէթ մուգատտէմ Ցէրաատէթտէն խապէր վիրիլմիշ իտի քի, Ինկիլթէրրա, Ֆրանսա վէ Ավուստրիա, Պէրլին աահտնամէսինին հէնուզ իճրա օլունմամըշ օլան ահքեամընըն թէմամիի իճրասընը Պապը Ալիտէն թալէպ իթմէք իչին միւթթէֆիգէն պիր մուամէլէի տիբլոմաթիքիյէ իճրա իթմէք թասավվուրունտա տըրլար: Շիմտի Ս. Պէթէրսպուրգտան տահա մուֆասսալ օլմագ իւզրէ օրատան վարիտ օլան մալիւմաթա նազարէն, մէզքիւր տէվլէթլէրին էլէ ալաճագ օլտուգլարը մէսէլէլէր, հուտուտը Եունանիյէ վէ Գարատաղ վէ Րումէլիի շարքիյէ մէսէլէլէրի տիր: Ավուստրիա վէ Ալէմանիա միյանընտա միւնասէպաթըն պուլունտուղու հալէ նազարէն, չու մուամէլէի տիբլոմաթիքիյէյէ Ավուստրիա տախիլ օլտուգտան սօնրա, Ալէմանիանըն տա տախիլ օլմասընա շիւպհէ եօգ տուր, վէ պու թասավվուրա Իթալիա իլէ Րուսիանըն տախի րուշէ [illegible] կէօսթէրմէլէրի բէք միւհթէմէլ ադտ օլունույօր:

«Ֆագաթ Վիէննատա, տուէլի սայիրէնին թասավվուրաթը էյէր պիլինէմէզ իսէ տէ, մէսէլէնին Ավուստրիայա միւթէալլիգ օլան ճիհէթինճէ չուրասը մուհագգագ տըր քի, Պապը Ալի նէզտինտէ մէսայիլի մէզքիւրէ հագգընտա միւթթէֆիգէն պիր մուամէլէի տիբլոմաթիքիյէ իճրասը [illegible] տէվլէթլէր պէյնինտէ գարարլաշտըրըլմամըշ տըր, վէ Րուսիանըն [illegible] կէօնտէրմէք թէքլիֆինտէն պէրու, օ պապտա հիչ պիր թարաֆտան Ավուստրիա հիւքիւմէթինէ պիր թէքլիֆ վարիտ օլմամըշ տըր: Պապը Ալինին [illegible] հագգընտա միւթթէֆիգէն վէ միւշթէրէքէն [illegible] իթմէք, վէ հիչ հաճէթտէ պիր մուամէլէի միւշթէրէքէ իճրա իթմէք թասավվուրունու [illegible] Աւուստրիա տէվլէթի [illegible] Պապը Ալինին [illegible] իթմէսի [illegible] Թիւրքիա վէ Գարատաղ միյանընտաքի միւշքիլաթըն թէսվիյէսինտէ սաիր հէր տէվլէթտէն զիյատէ մէնֆաաթը վար իսէ տէ, ախիրէն Րուսիանըն օլ պապտա թէքլիֆ իթտիյի մուամէլէի միւշթէրէքէի տէրհալ րէտտ իթտի: Օնտան պէրու իշլէրին հալի ասլա թէպէտտիւլ իթմէտի: Մէսայիլի մուալլագանըն թէսվիյէսինի մէն իչին Թիւրքիա թարաֆընտան պիր գարարը գաթի կէօրիւնմէտիքճէ մաատա, պիլ ազըս Պապը Ալի, պէլքի իսթէմէտէրէք, պու մէսայիլտէն Եունանիյէնին թէսվիյէսինտէ պիրէր միգտար թէրագգը իթմիշ տիր: Պու մէսէլէտէ Թիւրքլէրին խարիճտէն թազյիգ վագը օլմագսըզ միւսաատէ կէօրունտա նէ տէրէճէ յէտէք իլէրի կէթտիքլէրինի անլամագ իչին, Եունան մասլահաթը հագգընտա Պապը Ալինին չըգարտըղը իլք նօթայը սօն նօթասը իլէ թաթպիգ իթմէք քեաֆի տիր. իլք նօթասընտա Պապը Ալի, Եունան միւթալեպաթընը հէման հայտուտ կիւրուհլարը իսթաալարընա թէշպիհ իթմիշ օլտուղու հալտէ, սօն նօթասընտա, 13ինճի բըրօթօգօլտա զիքր օլունան իքի ըրմագլարըն գըյըլէ պօյունճա հուտուտ խաթթընըն թայինինէ բիզա կէօսթէրմիշ տիր: Ահվալը հարիճէնին գուվվէթի վէ տուէլի մուազզամանըն աօսթանէ նասիհաթլարը, իշի պու տէրէճէյէ գատար կէթիրմիշ տիրլէր, վէ պիր կիւն գաթիէն թէսվիյէսինէ մէտար օլաճագլարը գավիյէն մամնուն տըր:

«Պէրլին աահտնամէսինին գաբիլի իճրա օլտուղունա ինանմալարճա պիլէ միւճիպի թէաճճիւպ օլաճագ սուրէթտէ աահտնամէի մէզքիւրուն էն միւհիմ գըսըմլարը պու վէճհիլէ իճրա օլունապիլմէսինին սէպէպի չու իտի քի, տէնիյօր, միւհիմաճը թէսվիյէ օլան մէսայիլի միւխթէլիֆէ, չիմտիյէ տէկին սիւլիւք օլունան ուսուլ կիպի էքսերիկէրինէ գարըշտըրըլմայըպ, հէր պիր մէսէլէ այրը այրը չալըշըլմըշ, վէ հէր պիր մէսէլէտէ տէվլէթլէրտէն հէր գանղըսընըն էն զիյատէ մէնֆաաթը վար իտի իսէ, օ էօն այագ օլուպ, տուէլը սայիրէ տախի օնա մուավէնէթ իթմիշ տիրլէր, վէ հէր մէսէլէնին էհէմմիյէթի սըրասըլա իճրա պուլունմուշ տուր: Իշթէ պու սուրէթլէ, Էքթիքլէրին միւթթէֆիգ, Պուլկարիստան, Շարգի Րումէլի վէ սաիր մէսայիլ մէյտանա գօնուլմուշ, ֆագաթ թէքմիլ Շարգ մէսէլէսինի այնի վագըթտա թէսվիյէ իթմէքլիք, հիչ պիր թարաֆտան թէքլիֆ օլունմամըշ տըր:

«Շիմտի սօն սաաթտա, աահտնամէնին քեաֆֆէի ահքեամը միւհիմմէսի իճրա օլունտուղտան վէ գալան մէսայիլ տախի իճրա եօլունտա խայլըճա իլէրիլէտիկինտէն սօնրա, պու գալան մէսայիլի հէպ պիր էրէ կէթիրիպ, Թիւրքիայա գարշը Եվրոպաճա պիր մուամէլէյէ թէշէպպիւս իթմէք, վէ լիւզում կէօրիւլտիւկիւ թագտիրտէ Պապը Ալիյի [illegible] մէճպուր իթմէք վէ թէքմիլ Շարգ մէսէլէսինի եէնիտէն աչմագլըգ թէհլիքէսինէ տիւչար օլմագ, քեարը ագըլ տէյիլ տիր տէնիյօր: Հէր հալտէ, Ավուստրիա տէվլէթի օ նիյէթտէ տէյիլ տիր, վէ Ավուստրիա իլէ այնի էֆքեարտա պուլունան Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրա տախի, իչպու միւտախէլէի միւշթէրէքէ թասավվուրընը իլէրի կէօթիւրմէյէճէքլէր տիրլէր տէյէ զանն օլունույօր:»

(Թայմզ, 30 յանուար)

Բէօրզէն Ցայթունկ նամ Ալէման ղազէթասընըն խապէր վէրտիյինէ կէօրէ, ախիրէն Ալէման օրտուսունա իլավէ օլունան գուվվէի ասքէրիյէնին գըշլա [illegible] Ալզաս-Լօրէն էյալէթլէրինտէ, Ֆրանսայա գարշը Ալէմանիա հուտուտունու թագվիյէ վէ թահքիմինէ գուլլանըլաճագտըրլար, վէ իլավէ օլունան թօփլար տախի Մէցէ կէօնտէրիլէճէք տիր.

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Գանունը 31 Դեկտեմբեր 1879 թարիխինտէ պիլանչօսու տուր.

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ

	Ֆրանք Սանթիմ
Սանտըգտա վէ պանգալարտա նուգուտ	51,872,732 74
Սանտըգտա պուլունան սէնէտաթ	125,791,356 58
Հիսապը ճարի	85,674,212 79
Րէհին վէ խաթէմինաթ իւզէրինէ իգրազ օլունան մէպալիղ վէ սայիրէ	160,334,005 63
Հիսսէ վէ պօնօ վէ թահվիլաթ վէ էսհամ	18,691,325 76
Բարիզտէ վէ Լիօնտա վագըֆ էմլաք	7,000,000
Էմի իւզէրինէ աչըլան հիսապլար	38,603,100 27
Սէրմայէտէն հէնուզ ախզ օլունմայան մէպլաղ	50,000,000
Եէքիւն	537,966,733 77

ՏՈՒՅՈՒՆԱԹ

Տէբօզիթօ վէ աչըգ պօնօլար	118,111,417 27
Հիսապը ճարի	114,458,464 14
Գապուլ օլունան պօլիչալար	50,251,104 67
Վատէլի մուայյէնէ իլէ տէբօզիթօ վէ պօնօլար	74,983,549 96
Էմի իւզէրինէ աչըլան հիսապլար	55,985,909 44
Ինթիյաթ աքչէսի	24,176,288 29
Սէրմայէ	100,000,000
Եէքիւն	537,966,733 77

Մէճլիսի իտարէ րէիսի
ՀԱՆՐԻ ԺԷՐՄԷՆ

Միւտիր
Ժ. ԼԸԹՈՒՐՆԷՕՐ

ՄԻՒՔԵԱԹԻՊ

ԹՐԱՊԻԶՕՆ

Շէհրը մէզքիւր մուխաբիրիմիզտէն յանուար 19 թարիխլի ալտըղըմըզ մէքթուպ տուր:

. . . [illegible],

Սայիր մահալլէրտէ տախի պու սէնէ գըշըն շիտտէթլի օլտուղու իշիտիլմէքտէ օլտուղու կիպի, Թըրապիզօնտա տախի էմսալի կէօրիւլմէմիշ տէրէճէտէ գար եաղմագտա օլուպ, չիմտիյէ գատար պիր արշընա եագըն գար եաղմըշ վէ էլան եաղմագտա օլտուղունտան պէյան իտէրիմ:

Սէքիզ օն սէնէտէն պէրու Թրապիզօն մահքէմէի թիճարէթ րէիսի պուլունան իզզէթլու Խամտի էֆէնտինին պու քէրրէ Էրզրում վիլայէթի [illegible] թայինինի պուրատա [illegible] թէօրիւլմէքտէ օլան [illegible] մահալլի [illegible] մուհիմ [illegible] սէվինմէքտէ [illegible]

Ֆիլվագը էֆէնտիի մումայիլէյհին ինֆիսալի իլէ պուրատան մուֆարէգաթը պիւճիւմլէ էհալիի վիլայէթի պատիի թէէսսիւֆ իսէ տէ, թէրֆիի րիւթպէ իլէմէսի տախի ճիւմլէյէ ֆէվգելատէ միւճիպի խօշնուտի օլմուշ տուր: Չիւնքի պու գատար սէնէլէրտէն պէրու պուրատա պուլունտուղու միւտտէթ մէմուրիյէթի էսնասընտա հիչ պիր քիմսէնին գալպինի գըրմամըշ վէ հէր պիր աահալինին [illegible]

ռալիՀին Հուգուգընը խալթալ վէ քայմալ կյէմէմիչ տիր ։ խիմի մումաիլէյհ էֆէնտինին մուֆարէգաթընա նէ գատար թէէսսիւֆ օլունսա վէ մէսլէքի գատիմի օլան էհլիյէթ ու խիթիգամէթի նէ տէրէճէ մէտհ ու սէնա օլունսա պէճա տըր ։ Պու տէրէճէ մէտհ ու սէնայա շաեէսթէ օլտուղունա խալալ տախի, պունճա միւտտէթ պիր եէրտէ վէ պիր մէմուրիյէթտէ պուլունմասը վէ Հագգընտա հիչ պիր քիմսէ թարաֆընտան շիքեայէթ վուգու պուլմամասը տըր քի, մէմուրին միյանընտա պէօյլէ ուզուն միւտտէթ պիր մաՀալտէ պուլունմալ տա Հագգընտա ճիւզի վէ քիւլլի իչթիքեա վէ սըզըլթը վուգուա կէլմէմէսի նատիրէն կէօրիւլէպիլիր ։ Պինաէն ալէյհ էյգըռ ւմ էՀալիսինին պէօյլէ պիր միւսթագիմ իւլէթմար մէմուրա նայիլիյէթլէրի պոխմ[?]ըրըն եար օլմասընա տէլալէթ իտէր օլտուղունտան, Այիսէ նէզարէթը ճէլիլէսինէ արզը թէշէքքիւր իթմէլէրի կէրէք տիր ։

Թէրճիւմանը Էֆքեար.— Ղալաթէլի մէքթուպսու քէմալը սիթայիչ իլէ գիքրի կէչէն մումայիլէյհ խումայիլ էֆէնտինին Հարաքեաթը Հասէնէ վէ մէմտուՀէսինի իչիտէն հէր մուհիպպի վաթանըն գալպինտէ մումայիլէյհ էֆէնտի Հագգընտա հիւսնի թէվէճճիւհ Հասըլ օլաճաղը կիպի, պէօյլէ պիր մէմուրըն սաստագամ վէ խիթիգամէթի տէ նայիլի միւքեաֆաթ իտիլմէսի մուվաֆըգը ատլ ու Հագգ օլաճաղը պիւ իչթիպաՀ տըր ։

ԼՏԻՐՆԷ

Շէհրը մէզքիւր մուխպիրիմիզտէն 20 յունվար թարիխլիլէ վարիտ օլան մէքթուպ տըր.

... Մուէլլիֆ,

Հէմէն տօղուղ այտան պէրու վիլայէթիմիզտէ հէր նէ գատար սէֆալէթ ու զարուրէթ մէվճուտ իսէ տէ, պու սէնէ քէմալը սիւքունէթ ու ասայիշէ միւրուր իթմիշ տիր ։

Պու ասայիշ ու սիւքունէթին էօյլէ գատէր իչի օլմասըը, վիլայէթին հիւքիւմէթը Օսմանիյէյէ թէսլիմ օլունտըղը զէման վաըը օլան աՀվալ, վէ խուսուսիյլէ օ վագթ էֆքեարը ամմէնին իսթիլասը ու մէյլանը խալթըրա կէթիրիլսէ, անլաշըլըր ։ Պիւթիւն Պուլկար էհալիսի Շարգի Իլումէլիյէ տօղրու հիճրէթ իտիպ, եւիղ եւիղ էլլի պին մուհաճիրինի իսլամիյէ տէ կէրէք Սթամպօլտան վէ կէրէք մէվագիի միւխթէլիֆէի սաիրէտէն Էտիրնէյէ տօղրու կէլմէքտէ իտի ։ Մէմլէքէթ թէքմիլ էչգըյա վէ Հայտուտլէ տօլմուշ, մաՀսուլ օլմամըշ, աՀվալը մալիյէ պուՀրան իչինտէ գալմըշ իտի, Պաշէհու Փրգալար [?] պիրի պիրինէ իպրագը պիւրուտէթ իթմէքտէ, տախիլէն էնթրիգալար գուրուլմագտա, վէ պէյլէր հիչ վէ խըրտատէն կիրու տուրմամագտա իտիլէր ։

Հազիզաթը Հալտէ պիզիմ չիմտիքի վալի կիպի պիր վալիյէ մալիք օլտուղըմըզ իչին չօգ մէսուտըզ ։ Պու զաթ մուՀարէպէի ախիրէտէ հէր նէ գատար սըՀՀէթը պէտէնիյէսինէ խալէլ կէթիրմիչ իսէ տէ, պիր տագիգա պիլէ գաթի իւմիտ խաուպ ճէսարէթտէն տիւշմէքսիզին, իգտատմթը գաՀրամանանէ վէ նէզարէթը միւթէմատիյէ իլէ օգատար միւշքիլ մէսէլէլէրին վէ օ գատար վէխիմ վուգուաթըն իսթիեսինտէն կէլմիչ տիր ։ Պիլճիւմլէ մէվանիի վագըա մէվճուտ իքէն, պիր էհալիի միւզաարըլէյէ իւմիտ վէ էմնիյէթ վիրմէկէ մուվաֆֆագ օլմուշ տըր ։ Զիրրուզէպէր օլան պիր մէմլէքէթտէ սուլհ ու ասայիշ վէ ինթիզամ վէ էմնիյէթի իատէ էյլէտի ։

Վալի միւշարըլէյհ Հազրէթլէրի պիւթիւն տիգգաթ ու ղայրէթինի վիլայէթին իտարէճէ իքի պէօյլէ մէսէլէսինէ Հասր իտուպ, պու մէսէլէլէրին պիրի էսասը ճէսիտէ իւզէրինէ ատլիյէ տաիրէսինին թէնսիգի, վէ տիկէրի զապըթա խըտմէթինին սուրէթը մունթազամէտէ եկֆասը իտի ։

Ֆիլհագիգա մահքէմէլէր՝ հէյէճանտա պուլունան էֆքեար ու էզհանըն թէսքինի ու միւսաւէմէթինէ խայլիտէն խայլի մուավէնէթ իտուպ, ժանտարմա տախի ախլագ ու ատապըն հիւսնիւ թէպէտտիւլինէ եարտըմ իթմիչ տիր։ Անճագ չունա թէէսսիւֆ իտէրիզ քի, հէյէճան զէմանընտա մէմլէքէթի էմնիյէթը Հալտէ Թուլմագ իզրէ ղայրէթա նէֆէրաթընըն մէվճուտընը իքմալ տա իթմէսէլէր հիչ օլմազսա էրբայեճէ արթըրաճագ օլան գուրա նէֆէրաթը՝ Հալպյէ նազըրընըն էմրի իլէ ալը գօնըլմըշլար տըր ։

Հիւնիւ իտարէճէ Էտիրնէ վիլայէթինին թէրագգըյաթը քեաֆիյէտէ պուլունտըղը ինքեար օլունամազ ։ Հէր նէ գատար հէնուզ հէր չէյ միւքեմմէլ տէյիլ իսէ տէ, թէմէլ ատըլմըշ օլտուղը տա [?] մասիղ օլունամազ ։ Չիմտի պիննալըն եւրքաքեմէսի վէ թէքմիլ իտիլմէսի վագթ իլէ սէպաթա միւհթաճ տըր ։

Պիւթիւն սէնէ հիւքիւմէթը մուՀալլէֆէնին զիՀնինի իշղալ իտուպ, էլան տա զէմանը Համիյէթմէնտանըն ֆիքր ու զիՀնինի մէշղուլ իթմէքտէ օլան էն միւհիմ մէսէլէ մուՀաճիրինին աՀվալը տըր ։

Պունլարա նիհայէթ նէ՞ եապմագ տիւշիւնիլիյօր ։ Աճըղտան, սօուգտան վէ խասթալըգտան պըրագաճագլար մը եօխսանէ՞, եօգսա քէնտիլէրինէ իշ կիւճ, արազի, պարագա վէ սըզըր վէ էտէվաթ մը վէրէճէքլէր ։ Լաքին նէ՞րէտէ վէ նէ՞ սուրէթլէ ։ Պու էհալինին Հալի բէք ֆէնա տըր ։

Ինկիլթէրա գօնսօլօսը Մ. Գալվէր հէր կիւն բիրինճ վէ քեօմիւր տաղըթըյօր ։ Ֆրանսա գօնսօլօսը Մ. Ֆիէչ տախի էզմէք վէրիյօր ։ Գատընլարըն խանէ գոմիթէսի տէ չամաշըր թէվզի իտուպ, լաքին պու գոմիթէնին մէնապիի բէք ճիւզի պիր չէյ օլտուղընտան, օնտան պէօյլէ պիր չէյ մէմուլ օլունամազ ։

Եվրօպա հէյման պիւթիւն նազարը տիգգաթընը Շարգի Ռումէլի մուհաճիրլէրինէ աթֆ իտուպ, վագըա օնլարըն Հալի տէ չայանը թէէսսիւֆ վէ մէրհամէթ իսէ տէ, Էտիրնէտէքի մուհաճիրինէ նիսպէթլէ, Հալլէրի չօգ էյի տիր ։ Վիւճուտը սաղլամ վէ Հալը վագթը զարարսըզճա օլան հէյման պիւճիւմլէ մուհաճիրինի մէմլէքէթլէրինէ ավտէթ իտուպ, էյի քեօթիւ եէրլէշտիլէր ։ Լաքին պիզիմ վիլայէթտէ տուլլար, եէթիմլէր վէ սագաթլար գալըը ։

Մաէլ մէմնունիյէ ալըըղըմըզ խապէրէ կէօրէ, Ռէուֆ բաշա Հազրէթլէրինին նամիզատըղը աղըր պիր չէյ օլմայըպ, հալ պու քի Հէքիմլէրին էֆքեարընա կէօրէ, սըՀհէթի պէրքեմալ օլմագ իչին իւք պաՀարտա Եվրօպատաքի գաբլըճալարա կիթմէլի տիր ։

ՔԷՕՍԹԷՆՃԷ

Խուսուսի օլարագ չէհրը մէզքիւրտէն յունվար 7 թարիխլի վարիտ օլան մէքթուպ տուր ։

... Միւէլլիֆ

Գէորգ էֆ. Գասապեանըն Քէօսթէնճէ Էրմէնի քիլիսէսի նամընա հէմ իսքէտիկի մէպալիղին մուհասէպէսի իւզէրինէ կազէթաի միւթէպէրէնիզին 747 վէ 748 նիւմէրօլու նիւսխալէրինտէ քէնտու իմզասը թաՀթընտա օլարագ պիր գըթա մէքթուպ իլէ 751 վէ 752 նիւմէրօլու նիւսխալէրինիզտէ մէպալիղը մէզպուրէնին պիր գըթա պիլանչօսու միւթթալաա օլունտու։ Միւնտէրիճաթընըն էքսէրիսի մուվաֆըգը մասլահաթ օլմաղըը կիպի, պազը սէօզլէրինին տախի թէքզիպ օլունաճաղը պուրա միւլէթտաշլարըմըզ նամընա օլարագ չիմտիտէն պէյան իթմէքլէ պէրապէր, մէզքիւր պիլանչօյա զէյլ իսքէտիկի «իչ պու պիլանչօ իք նիւսխէ վէ պիր սիֆատըա վէ սէհվ ու ղալաթտան արի օլարագ թաՀրիր վէ թարաֆէյնէ թէսլիմ օլունմագ չարթը իլէ իմզա գըլընտը» քէլամէլէրինի եազտըղընա թաաճճիւպ օլունմուշ տուր ։ Շիմտիյէ պու գատարը ճէվապը քեաֆի ատտ իտէրէք պէյան իտէրիմ քի, մումաիլէյհ Գէորգ էֆէնտինին պուլունտան էվվէլ պիր էյի տէֆա կէօսթէրտիյի հիսապը մէյլէթ գանի օլմաալըը կիպի, մար իւ զքիւր պիլանչօնուն զէյլինէ եազըլըը մէզքիւր գէյտ ուպէյինտէն միլլէթ վէքիլլէրի պունու գապուլ իտէմէյէճէքլէրի իֆատէլէրի իւզէրինէ, մուհասէպէնին րույէթի բէամըն պիր միւխթէլիֆ գօմիսիօնա հէվալէ օլունուպ, մունճիպինէ չէնտ կիւնտէն պէրու գօմիսիօնը մէզքիւր Հուզուրընտա Գասապեանըն միւլէթ թէսլիմ իսքէտիկի տէֆթէրլէր իւզէրինէ մուՀասէպէ պագըլմագտա օլուպ, իչին Հազիրէթի զաՀիրէ չըգմաղա պաշլամըշ իսէ տէ, չիմտիլիք պաշգա պիր չէյ սէօյլէմէքսիզին խիթամը մուՀասէպէյէ մուհաֆազա պիր մէքթուպ իլէ իչի նաղլ ու հիքեայէ իտէրէք, սալիք իւլ պէյան Գասապեանըն մէքթուպ վէ պիլանչօսունըն սախթէլիկինի տախի Թէրճիւմանը Էֆքեար օգույան ղաթլարա արզ իտէճէյիզի չիմտիտէն վաա իտէրիզ ։

Շունու տախի ունութմայալըմ սէօյլէմէքէ քի, Գասապեան էֆ. Հագգընտա պուրա միլլէթտաշլարըմըզտան պաղըլարը կազէթա վասըթասըլէ մէքթուպլար նէշր իթմիշ օլտուգլարը կիպի, Գասապեան էֆէնտինին պու տէֆաքի մէքթուպունա իւնէ ճէվապ վէրմէլէրի միւհթէմիլ օլտուղունտան, մուՀասէպէնին թէկտիքի խիթամ պուլունճայա տէկին սիւքիւթ իթմէլէրինի քենտիլէրինէ աճիզանէ րիճա իտէրիզ ։ Քէզալիք մումաիլէյհ Գասապեան էֆ. յէ տախի իսպաթ իտէրիզ քի, մէսէլէ իսպաթ պուլմագ իտէր ։ Կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք պիլ վասըթա խուսուսը մէզքիւր Հագգընտա կազէթալարա հէր նէ կէօնա մէքթուպ տէրճ իթտիրիր իսէ, ինտիմիզտէ քէէննէլէմէէքին հիւքմինտէ օլուպ, ասլա ճէվապ վիրմէյէճէկիզ ։

Նորոգ Հոգաբարձութեան
Ժողով
Ատենապետ
Մանուկ Թովմաճեան

ԵՐՄԷՆԻՃԷ ԹԷԱԹՐՕ
ԻՃՐԱՍԸՆԸՆ ՄԷՆԻ

Կէչէն հիւսխէմիզտէն պիրինտէ, կէտիք Բաշա թէաթրօսունտա պուլունան պէօյլէ Էրմէնիճէ լիսան իլէ թէաթրօ օյնանմամասը իչին հիւքիւմէթ թարաֆընտան մէզքիւր թէաթրօ խարէճինէ թէնպիհ վուգու պուլմուշ օլտուղընը եազմըշ իտիք։

Պու մէմնուիյէթին, թէաթրօ եւրպինտէն կէչինէն պիր խայլի ֆամիլեալարա աղիր մազարրաթը տօղանտըղը ճիհէթլէ, թէնպիհը մէզքիւրըն կէրի ալընմասընա Պապը Ալի նէզտինտէ թէվասսութ պույուրմալարը իչին Բաթրիգ Աղեն. Ներսէս Սրբազան Հազրէթլէրինէ խարէճի մէզքիւրէ թարաֆընտան պիր խիթապ թագտիմ օլունուպ, մէզքիւր խիթապնըն պիր սուրէթի տէ տէրճի զըմնընտա մաթպաամըզա կէթիրիլմիչ օլտուղընտան, պէր վէճհի զիր տէրճ օլունուր ։

Բարձրաշնորհ Սրբազան Տէր․

Դժբախտաբար ամէն աշէտք՝ և չարիք միայն կարծես թէ Հայութեան կուղղուին, որոնցմէ վրշտացեալք չունին ուրիշ ապաստանարան կամ դարմանիչ մը, բայց եթէ միայն Ձեր Բարձրաշնորհ Սրբազնութեանն խնամակալ գիրկը ։

Ցան և ութ տարիէ ի վեր կէտիկ բաշայի Թատրոնը Հայերէն, թրքերէն և այլ լեզուներէ ներկայացումներ կը տրուէին և ամէն ներկայացման խաղատետրներն Ցպագրական պաշտօնատունէն քննուելով և հրամայուելով լոյս •ըլինի կը ներկայացուէր ։ Սակայն այս օրերս Ոստիկանութեան դընէն հրաման եկած է որ Հայերէն ներկայացում չտրուի, պատճառելով որ Թատրոնը Ցաճկական ըլլալուն՝ Հայերէն չպիտի ներկայացուի ։

Եթէ Թատրոնը ~եկեղեցւոյ~ կողմանէ չինուած կամ վարձը նոյնպէս աէրութենէն հատուցուէր, մերևս իրաւացի ըլլար ։ Սակայն քանի որ Թատրոնը Նորին վսեմութեան Աբրահամ բաշայինն է և տարեկան եօթը հարիւր Օսմանեան ոսկի վարձով է և թէ վեցհարիւր ոսկի ալ նորոգութեանը համար ծախք եղած է . . . և միանգամայն սոյն հրամանը թէ մեր ազգութեան սրտին և թէ մեր և մեզ հետ եղող երկու հարիւր ընտանեաց ապրուստին դըպած է . մենք ալ Ձեր խոնարհ որդիքն, Ձերդ Բարձրաշնորհ Սըրբազնութեան դիմելով՝ կը պաղատինք որ նկատողութեան առնել բարեհաճիք, որ ամենքնիս ալ ընտանեաց տէր ըլլալով՝ այսպիսի անձուկ ժամանակի և վիճակի մէջ առանց օրական ոգեպէհի մնալու ենթակայ պիտի լինինք, քանի որ Ցաճկական ներկայացումներն իրենց գիշերուան ազդարարութեան և կազի ծախսն անգամ չեն գոցեր ։

Արդ՝ Թատրոննիս գոցուելու ստիպեալ Ձերդ Բարձրաշնորհ Սրբազնութեան ոտքը կը դիմենք, աղերսելով որ սոյն հրամանը վերցընել տալու հաճութիւնն ստանձնէք և զմեզ Ձեր խոնարհ որդիքդ գալիք աղքատութենէ փրկէք ։ որով միամք Ձերդ Բարձրաշնորհ Սրբազնութեան ամենախոնարհ որդիք, աղօթող Ձեր անգին կենացն ։

Ի դիմաց երկու հարիւր ընտանեաց
Գանձապետ Օմ. Թատեր
Կարապետ Սիմոնեան
1880 յունուար 26
Կ. Պոլիս ։

ԴԷՑՕԳԼՈՒՆՏԱ

ԷԷՆԻՃԷ ԹԻՒԹԻՒՆ ՎԷ ՍԻԳԱՐԱ
ՖԱԲՐԻԳԱՍԸ

Ժ. ԲԱՄԲՈՒԳՃՕՂԼՈՒ

ՁԱԹԸ ՀԱԶՐԷԹԸ ՇԷՀՐԻԵԱՐԻ ՎԷ
ՄԱԲԷՅՆԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ
ԹԻՒԹԻՒՆՃԻՍԻ

Ղալաթա-Վօյվօտա սօգաղընտա Ն. 2

Սահիպի իմզա, կէրէք մէմլէքէթիմիզտէ վէ կէրէք մէմալիքի էճնէպիյէտէ պուլունան միւթէպէր միւշթէրիլէրինէ, տիւրլիւ տիւրլիւ եէնիճէ թիւթիւնլէյէ սիկարա ֆիրուխթ իթմէքտէ օլտուղունու իլան իտէր ։

Միւշթէրիլէրիմ, թիւթիւնլէրիմին այա վէ նէֆիս օլտուղունա գանաաթ բէյտա իտուպ մէմնուն օլմալարը իչին, հէր թիւթիւն գութուլարընտա միւֆաթ պուլունան 1 յունվար 1880 թարիխլի նօթամա միւրաճաաթ իթմէսէ թէնէզզիւլ իթմէլէրինի րիճա իտէրիմ ։

Պունտան մաատա, սուՀուլէթ իչին իսթէեէնլէրէ թէվզի օլունմագ իւզրէ, էճնէպի մէսքիւքեաթընըն Օսմանլը մէսքիւքեաթըյլա օլան ֆարգլարընը միւպէյին ֆիյաթ թարիֆալարը տա թապ իթթիրտիմ։

Պէնիմ թիւթիւնիմտէն մէմալիքի էճնէպիյէյէ իրսալ իթմէք իսթէյէնլէր օլուր իսէ, պունլար իչին պիր սօնթօ վուգու պուլաճագ, վէ պու սօնթօ՝ պօսթաէ զիքր օլունան ֆիյաթ թարիֆալարընըն չէրաիթինէ թէվֆիգան, պանտրօլլար իչին վէրիլէն րուսումըն մըգտարընա միւսավի պուլունաճագ տըր ։

ՃԻԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

Ապրիլ վէ մայիս այլարընտա պուհրանըն իսթիտատը ․

(772 նումէրօտան մապաատ)

Պալատէ զիքր օլունան էմրին պիրի տէ չու իտի քի, Գրանտվօտաքտա 29 թապուր բիյատէ, 13 պէօլիւք գազագ, վէ իքի պաթարեա թօփ պիրիքթիրիլուպ, պու ասքէրին միգտարը 19000 քիչի գատար օլաճագ, վէ պիր գըսմը Գաֆգասիա օրտուսընտան վէ գըսմը տիկէրի տէ Գազան սանճաղընտան ալընաճագ տը ։ Փետրուար 19 տա Գրանտվօտաքը լիմանը[?]յա հէվալէսինտէ պէօյլէ պիր ղայրէթ վէ հարէքէթ պաշլայուպ, Պահրը Հազէր տօնանմասընա սէքիզ եէլքէն կէմիսի վէ իքի վափօր զամմ օլունտու, վէ Գըզըլ Արվաթտա մուգիմ ասքէր տէօրթ թապուրա իպլաղ իտիլտի։ Գրանտվօտաքը գօլունտան 19000 նէֆէրինտէն 17500 նէֆէրի տէօրթ գատեմ իւզէրինտէ Մէրվէ տօղրու սէվք օլունաճագտը ։

Պու օրտու 70000 գատար նէֆէրտէն իպարէթ օլուպ, էհէր մուհարէպէ վուգու պուլուր իսէ, գուվվէի մէզքիւրէ իւչ թարիգտէն բէշավէր իւզէրինէ սէվգ օլունաճագտը, եանի զարպ գօլու Մէրվ իւզէրինէ տօղրու կիտուպ, Հէրաթը Քեապիլի թէհտիտ իտէճէք, մէրքէզ գօլու Գայզալքէ տօղրու եւրիւյէճէք, վէ չարգ գօլու տախի Գօնար իւզէրինէ կիտէճէքտի ։

Ապրիլ այընտա Ռուսիա իլէ ինկիլթէրանըն արասը տահա զիյատէ աչըլարագ, Ռուս Հարպիյէ նազըրը՝ գօլ պաշլարընը եօլա չըգարմագ իչին ժէնէրալ Գօֆմանա էմր կէօնտէրտի ։ Ռուսիանըն միւսթէմլիքեաթը իլէ ինկիլիզ միւսթէմլիքեաթը արասընտա պէչ եւիզտէն սէքիզ եւիզ քիլօմէթրօ գատար աչըգ վէ միւսթագիլ մէմլէքէթլէր պուլունմազըա, Ռուսլար աչըգտան աչըղա ինկիլթէրա ալէյհինէ մուհարէպէ իթմէքսիզին Հինտիսթանա տօղրու եւրիւյէ պիլիրլէր իտի ։ Ժէնէրալ Գօֆման պիր այտան թէտարիքեաթընը իքմալ իթտի ։ Մումաիլէյհին ասքէրէ խիթապ օլան իլաննամէսի մայիս 14 տէ նէչր ու իլան օլունուպ, պալատէ զիքր օլունան բլան պու իլաննամէտէ բէք տէ նօգթասը նօգթասընա իթթիպաղ օլունմամըշ իտի ։ Ֆէրկանա գօլու Սամարգանտա եաղլաշաճաղը կիպի, Մէրվ գօլունուն հիչ պաՀսը պիլէ կէչմէյօր ։ Անճագ Ամու—Տարիա նէհրի պօյունտան կիթմէք վէ Պուխարա խանընըն պիր Հարէքէթը խուսումէթքեարանէսի վուգու պուլուրսա թէսքին իթմէք իչին ֆազլա պիր գօլ թային օլունմուշ իտի ։

Թիւրքիսթան վալիսի ժէնէրալ Գօֆման թարաֆընտան նէչր օլունան իչպու իլաննամէնին մէալի Եվրօպատա մալիւմ օլունճա, զանն օլունտը քի Պուխարա իւզէրինէ պիր հիւճում վուգու պուլաճագ տըր ։ Հալպու քի պէօյլէ պէր չէյ եօգ իտի ։ Էօյլէ օլտուղու Հալտէ իլաննամէի մէզքիւրտէ միւնտէրիճ Մարքէլան գօլունուն նէ՞ խըտմէթի վար իտի ։ Ասըլ հէտէֆ Պէյլի չէհրի օլուպ, պու չէհր՝ Սէմէրգանտտան Գայզպէքէ իսթիտատ իտէն վէ Ռուս էրքեանը Հարպիյէսինին քէչֆ իթթիքի իւչ եօլուն էն միւհիմմի պուլունան Թարիգին անախթարը իտի ։ Մալիւմաթը մէվճուտէ անըղ օլունուննա, արթըգ հիչ չիւպհէ գալմատը ։ Ֆիլհագիգա ժէնէրալ Գօֆման եօլա չըգմազտան էվվէլ, Պուխարա էմիրինէ պիր մէմուր սէյյահ իրսալ իտուպ, պու մէմուր Մ. Պէյնպէրկ իտի, վէ էմիրի միւշարըլէյհէ պիր խուսուսի մէքթուպ թէսլիմ իտէրէք Ռուսլարըն նիյաթ ու մէգասիտի Հագգընտա կիզլիճէ վէրմէկէ մէմուր իտի ։ Մէմուրը մումաիլէյհ, պիր էրքեանը Հարպ եւիզ պաշըլըյա պէրապէր յունիս 2 տէ Գարշիյէ վասըլ օլտու վէ էրթէսի կիւնիւ Սէյիտ Մուզաֆֆէր խանը թագտիմ օլունտու ։ Թիւրքիսթանըն բէսմի կազէթասընտա նէշր օլունան բաբօրթօսընա կէօրէ, Մ. Պէյնպէրկ պէյան իթտի քի, Ռուսիա օրտուսու Ամու Տարիանըն եօգարքի Հավզընա կիթմէք իւզրէ խանը միւչարըլէյհին արազիսինտէն կէչմէկէ արզու իթմէքտէ տիր ։ Ճօղրաֆիյայա պագըլըրսա Պուխարայա մէրպութ օլան պու գըթա Հագիգաթը Հալտէ միւսթագիլ տիր ։

Ժէնէրալ Գօֆման մէքթուպը մէզքիւրտա էմիրի միւշարըլէյհին խիվա սէֆէրի զէմանընտա իթտիկի խըտմէթլէրի զիքր իթմէքտէ իտի ։ Պունտան մաատա՝ Պուխարա հիւքիւմէթը մաՀալլիյէսինին քէնտի ասքէրինէ էզմէք, ուն վէ էրզագը սաիրէ թէտարիք իտէճէկինէ տայիր իւմիտ պէյան էյլէմէքտէ իտի ։ Նալիպա Էմիր էվվէլա պու թէպլիղաթա մուվաֆագաթ իթմէմիչ իսէ տէ, մուախխէրէն հէր նէ իսթէտիլիրսէ վէրմէյէ վէ եարտըմա վաադ իթտի ։ Անճագ Քեապիլ էմիրինին նասըլ ույուշաճագլարընը Մ. Պէյնպէրկէ սուալ իտուպ, օ տախի ճէվապընտա՝ ռէտտի քի, Ռուսիայը տօստ վէ եա տիւշման իթմէք Շիր Ալինին էլինտէ տիր ։ Ժէնէրալ Գօֆման նիյաթը միւսալէմէթքեարանէտէ տիր, վէ Քեապիլէ տախի պիր մէմուր իրսալ իտէճէք տիր ։

Իրքեանը Հարպիյէ Թաշքէնտտէն Հարէքէթ իտէրէք, յունիս 23 տէ պէօյլէ գօլա միւվասալէթ իտուպ, օ կիճէ Ռուս ասքէրի Հարպ Հալինէ կիրտի ։ Լաքին Պէրլին գօնկրէսի պիր Հաֆթատան պէրու իքթիմա իթմիչ օլուպ, միւսալէհանըն տախի Թահթը թէէմիւտէ օլտուղընը ժէնէրալ Գօֆման պիլիր իտի ։ Հալպու քի Ռուսիա հիւքիւմէթի՝ թէտարիքեաթը վագըասընտան իսթիֆատէ իթմէյէ արզու իտիյօր իտի ։ Էկէր Պէյլին ալընմասը չիմտիքի հազըրլանան սէֆէրէ եարամասա պիլէ, իլէրուտէ ինկիլթէրրա իլէ իխթիլաֆըը Հէյանտէնին վուգուը չօգլարը Թարաֆընտան մուհագգագ կէօրիւնտիկինտէն, էլլէթթէ օ վագթ պիր չէյէ եարայաճագ իտի ։ Անըն իչին ժէնէրալ Գօֆման ասքէրինին Հարէքէթինէ տէվամ իթտիրտի, զիրա պու սուրէթլէ՝ Ասիա իւզէրինէ միւճաատէլէլէրի օլան իքի պէօյլէ տէվլէթին Հուտուտու տէօրթ եւիզ քիլօմէթրօտա պիր պիրինէ եագլաշաճագտը։

(Տէվամ)

ՌԷՍՄԻ

Մէճլիսի ումումինին իճթիմաընտա գանունիյեթի թէքլիֆ օլունմագ իւզրէ, ճէրախմոէն նէշաթ իտէն հուգուգը շախսիյէ տավալարընտա տայիր վէրիլէն իլամաթըն սուէրը իճրաիյէսի հագգընտա մուվագգաթ գարարնամէ տիր ։

1° Մադդէ. — Իսթիրտատը էմլաք վէ թազմինաթ կիպի հուգուգը շախսիյէ տավասը՝ ճիւրմին րուհէյթ օլունտուղու ճէզա մահքէմէսինտէ վէ եախօտ պաշգաճա պիր հուգուգ մահքէմէսինտէ հիւքմ օլունմուշ օլուռ, հիւքմիւ միւթէզամմին իլամ վէ ճէզաի նագտիյէ տայիր հիւքմլէր՝ գկյոտէ իսթինաֆ օլունան մուամէլէտէն մաատա, իլամաթը հուգուգիյէնին իճրաաը հագգընտա միւէսսէս օլան գանունու ահքեամընա թէվֆիգըն իճրա օլունուր ։

2° Մադդէ — Րէտտը էմլաք վէ թազմինաթ իթտասը իլէ մահքիւմ օլան շախս՝ տէյնինի իթտատան իմթինա էյլէտիյի վէ մէյտանտա տէյնինէ քեաֆի մալը պուլունմատըղը հալտէ թահզիլը իգթիտարընա հաճէթ օլմայարագ տայինին թալէպի իւզէրինէ հապս օլունուր ։

3° Մադդէ — Տէյն՝ ճէզաի նագտի իմթասընտան իպարէթ իսէ, մահքիւմիւն ալէյհ պիւտ օլուղու տայիրէ մէմուրունուն թալէպի իլէ հապս օլունուր ։

4° Մադդէ — Րէտտը էմլաք վէ եախօտ թազմինաթ վէ ճէզաի նագտի իթտասը իլէ մահքիւմ օլան շախս, ճիւրմիւնտէն տօլայը հապս ճէզասը վէ եա տահա աղըր ճէզա իլէ մահքիւմ օլմուշ իսէ, ճէզասընը կէօրտիւյիւ միւտտէթթէ անըն մալինտէն հուգուգը շախսիյէ վէ եախօտ ճէզաի նագտինին իսթիհսալի ճայիզ օլուր, վէ մալի օլմատըղը հալտէ, միւտտէթը ճէզաիյէսինի իքմալ էյլէտիքտէն սօնրա, մահքիւմ օլան հուգուգը շախսիյէ վէ եախօտ ճէզաի նագտիտէն տօլայը պալատէ գիքր օլունան իճրա գանունու ահքեամընա թէվֆիգըն հապս օլունամայըլըր ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս

Բարիզ 7 Փեպր.

Պահրիյէ նազըրը թարաֆընտան միւյաքէտէքէալթա իսթիհքեամ լայիհասը իչիւն թալէպ օլունան անքազ եւզ պին ֆրանգ մուխասսէսաթ՝ մէճլիսի մէպուսանտա րէտտ օլունմուշ տուր ։

Իթիրազ սօլ թարաֆտարանընտան իթթիհատ օլունան աֆվը ումումի թէքլիֆնամէսի ընէյնչէնյիհ կիւնիւ մէճլիսի մէպուսանտա միւզաքէրէսէ տօնուլանմագ իսէ տէ, իչպու թէքլիֆնամէնին րէտտ օլունաճաղը մուհագգագ տըր ։

Ֆրանսա էնճիւմէնը Ֆիւնան տազաւալընտան ժէնէրալ Մօրէն վէֆաթ էթմիշ տիր ։

(Պու աժանս իւէր Թէլէկրաֆը)

Ռոմա 8 Փեպր.

Բաբանըն Ցէրսաատէն վէքիլի ճէմալ Մօնսինեօր վանուքեյի՝ զամ թը Շահանէ Բաբանըն խաթթըթ տէսմիյէ եազըլմըշ պիր նամէ թեսլիմ իտէճէք տիր ։

Բարիզ 8 Փեպր.

Մ. Ալոֆ Գրէմիէօ աղըրճա խասթալանմըշ տըր ։

Լօնտրա 8 Փեպր.

Մարքի տը Սալիսպիւրինին խաստալըղը աղըրլաշմըշ տըր ։ Միւշարիւլէյհ՝ թիֆօ էմարէլէրիյէ ուղրայէր պաղըրսագ իւֆլինէյէ միւպթէլա օլմուշ տըր ։

Ռոմա 8 Փեպր.

Մ. Գրէճօրիօ Ռօմայա վասըլ օլուպ, Ռումանիա սէֆարէթխանէսինէ էնմիշ տիր. Ռումանիա պաշ... չէքիլմիշ տիր ։

(Գարիօնը քիրամըմըզա ... պէճան իտէրիզ քի, գար թէֆան եազըլըր, վէ հայըլ հէր պիր խաստէթ ու իթիմատըղըլըր թիճարէթիմիզին իւրօբա հէր թարաֆընտան Ըսթամպօլ վիրուտ իթմէքտէ օլան Աժանս Բէյ Թէլէկրաֆլարը, պու տէֆա հավա պիր գաչ կիւնտէն պէրու էրէյինճէ աչըգ վէ միւթէատիլ պուլունտուղու հալտէ, իքի կիւն տիր վարիտ օլմամագտա, վէ պու սուրէթլէ Իւրօբա, Հինտ, Ասթրալիա ...

լիա վէ մահալը պալաէի սայիրէտէ սապահլարը չըգան կազէթալարըն թազէ թազէ հավատիսլէրինտէն պիզի մահրում պըրագմագ տա տըրլար ։

ՄՈՒԽԱՊԻՐԻ ԱԼԷՆԻՑԷ

Իզմիտ գազասընտա քէօյին Բազար Եէնի քէօյտէ Ալյազեան Ցօլաքի վարդապետ թարաֆընտան իճրա օլունան պիր նիքեահ հագգընտա կէչէն կիւն եազըլըրըղ պիր ֆըգրատան տօլայը մաթպաամըզա պիր մէքթուպ վիրուտ էթմիշ իսէ տէ, պու պապտէ սահիպի վարագա իլէ կէօրիւշմէմիզ իճապ էթտիկինտէն, եա քէնտիսինին վէ եա թարաֆընտան տիկէր պիր զաթըն մաթպաամըզա թէշրիֆ էթմէսի իխթար օլունուր ։

ԻԼԱՆԱԹ

Աշաղըտա տայիրէի պէլէտիյէտէն կէլէն իլան.

Թօփ-Գափուտանտա ճամիի շէրիֆ սօգագընտա տէօրտ նումէրօ իլէ մուրագգամ էլլի տէօրտ զիրա արսա իլէ Պէյօղլունտա Թօփճուլար սօգագընտա ալթմըշ իքի նումէրօ իլէ մուրագգամ եիւզ իքի զիրա արսալարըն միւզայէտէլէրի իճրա գըլընմագտա իտուկինտէն, մահը հալին օթուզընճըու չարշէնպէհ կիւնիւ սաաթ սէքիզ րապտէլէրինտէ գարարը գաթիի վէրիլէճէյինտէն թալիպ օլան զէվաթըն տայիրէ մուհասէպէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

26 Յունվար 1880։ 2—1

Աշաղըտա տայիրէի պէլէտիյէտէն կէլէն իլան.

Պէյօղլունտաքի քէրէսթէճի սօգագընտա
զիրա 27.
Հարման սօգագը
զիրա 76, բարմագ 18.
Ալայ բաշատա
զիրա 66. զիրա 78, բարմագ 18.
Օգճու Մուսա
զիրա 132, բարմագ 18.

Պէյօղլու վէ մահալը սայիրէտէ օլուպ, պալատէ մուհարրէր մալիւմ իւլ մըգտար սայիրէ մալի օլան արսալարըն միւզայէտէի աէնիյէլէրի իճրա գըլընմագտա իտուկինտէն, թալիպ օլան զէվաթըն տայիրէ մուհասէպէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

26 Յունվար 1880։ 3—1

Մահքէմէի թիճարէթ իճրա տայիրէսինտէն կէլէն իլան.

Օտուն-Գափուսունտա սաքին Գալաս թահթասը թիւճճարընտան իլիա Ընթօնիօնուն պիրինճի մահքէմէի թիճարէթ իլամը իլէ քէրէսթէճի Եանգօ Արօսթօլիտի զիմմէթինտէ ալաճաղը օլան մէպալիղին մա ֆայիզ վէ մէսարիֆը մահքէմէ իսթիֆասը զըմնընտա, մէրգում Եանգօ Արօսթօլիտինին միւթէսարրըֆ օլտուղու Իւսքիւտարտա Պալապան իսկէլէսինտէ Էսքի-Համամ ճատտէսինտէ վագը 20 նումէրօ նըսֆ քէրէսթէճի տիւքեանը իլէ 100 զըրա խըսսասը իլէ ֆըրուխթ օլունաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն մահքէմէի թիճարէթ իճրա տայիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր ։

ՏՕԳԹՕՐ ԱԼԼԱՆԵԱՆ

Կէօյիւս վէ միտէտէ էսքիմիշ օլան իլլէթլէրէ վէ կէօզիւն հէր ճինս խասթալըքլարընա այրըլըթէն վէ մախսուսէն թահսիլի իլմ իտէրէք քէսպը մէհարէթ էյլէմիշ օլան տօգթօր Ալլանեան, պու իլլէթլէրէ միւպթէլա օլան խաստալարը, սալը վէ ընճշէնպէհ կիւնլէրի Ըսթամպօլտա Սուլթան-Համամը ճատտէսինտէ Մարգօ Րէմոնտի էֆէնտինին իքի գաբուլու էճզախանէսինտէ էօյլէտէն սօնրա, վէ չարշէնպէհ կիւնլէրի տախի Գալը Բէօյիւնտէ Բէյմէզ սօգագընտա Ն° 1 քէնտի խանէսինտէ ագշամա գատար մուայէնէ վէ թէտավի իտէճէք տիր ։ 15—10

ԳՐԷՏԻ Լ ՕՆԷ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմայէ . . . . 100,000,000 ֆրանգ.
Լտա օլունան . . . . 50,000,000 »
Իհթիաթ սանտըղընտա մէվճուտ 24,176,288 » 29 սանթիմ

ՄԱԳԱԶԱԼԱՐԸ

ԼԻՕՆ	Մ. ՊԷԹՐԷՍՊՈՐԿ
ՊԱՐԻՍ	ՄԱՏՐԻՏ
ՄԱՐՍԻԼԻԱ	ԺԸՆԷՎ
ԼՕՆՏՐԱ	ԻՍԿԷՆՏԷՐԻԷ
ՎԻԷՆՆԱ	ՄԸՍԸՐ

Վէ սայըր պիր չօգ պէլտէլէրտէ.

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ պիլճիւմլէ պանգա մուամէլէլէրինի տէր իւհտէ իտէր ։
Էսհամ իւզէրինէ, իգրազ իտէր. (Էօտիւնճ վէրիր) ։
Էսհամ րէհնին ալարագ հիսապը ճարի աչար ։
Ֆրանսայա վէ սայըր էճնէպի մէմլէքէթլէրինէ բօլիճա քէշիտէ իտէր ։
Համիլինէ էտա օլունմագ իւզրէ իթխիսամնամէլէր վէրիր ։
Պօրսա իշլէրի իչիւն վէրիլէն էմիրլէրի իճրա իտէր ։
Էսհամ հըֆզ իտէր ։
Թէօլիմ օլան նագտը գապուլ իտէր, վէ մուգաւիլէնամէ չէրայիթի մուճիպ իլէ պօնօլար վէրիր.
Մուամէլէսի (իտարէսի). — Ն° 40 Մէրթէպանի սօգաղը. — Եագուպ խան Ղալաթատա ։

ԻՍԲԱՆԵԱ ՇԱՐԱՊԸ
[illegible]
ԳԱԼԱԹԱՏԱ ԳՈՒՐՇՈՒՆԼՈՒ ԽԱՆ 6 ՎԷ 34 ՆՈՒՄԷՐՕԼՈՒ
Մ. ՖԷՐՆԱՆՏԷԶ ԿՐԱՈՒ
ՄԱՂԱԶԱՍԸՆՏԱ

Սէյահ վէ պէյազ ՍՈՒՖՐԱ ՇԱՐԱՊԸ օգգասը 3 1/2 ղրուշա սիմ ագչէ, վէ չիչէ իլէ ՃԻՆՍԻ ԱԼԱ վէ սայըր Քսէրէս, Մատէրա, Մալագա, Բրիօրաթօ, Բօրթօ վէ Ալիգանթէ շարապլարը էհվէն ֆիյաթ իլէ ֆիրուխթ օլունուր ։

A
LA BELLE JARDINIÈRE
Ա ԼԱ ՊԷԼ ԺԱՐՏԻՆԻԷՐ
Վ. ԹԻՐՆԿ Է ԳՈՒՄ.ՓԷ. ՇԸՄԻԼ

Գալաթատա Գարա քէօյտէ վագը 27 Նումէրօլու մաղազամըն աչըլըը գաթընտա էրքէք վէ չօճուգլար իչիւն Բարիս վէ Վիէննանըն պիրինճի ֆապրիգալարը մամուլաթընտան օլարագ եաբըլմըշ հազըր էսվապ վէ գատընլար իչիւն մանթօլար սաթըլըր ։

Մէզգիւր մաղազանըն իսմը գամընտա տախի Բարիս վէ Լօնտրանըն պիրինճի ֆապրիգալարը մամուլաթընտան էնվայի ճինս գումաշ թօբտան վէ արշըն իլէ սաթըլմագտա տըր ։

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ
NORTH BRITISH
AND MERCANTILE
INSURANCE COMPANY
ՆՈՐԹ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԸՐՔԷՆԹԱՅԼ

Նամ Լօնտրա վէ Էտինպուրկ Եանկըն Սիկուրթա Գումբանիաս.

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը	2,000,000
Իշտէնմիշ սէրմայէ	250,000	
Եանկըն շիւպհէսինտէն հասըլ օլան իհթիաթ աքճէսի	1,082,768	1,332,768
Եանկըն շիւպհէսինտէն օլան հասըլաթը սէնէվիյէսի		916,646

NORTHERN
ASSURANC CONPANY
ՆՕՐԹԸՐՆ

Նամ Լօնտրա Եանկըն վէ Էօմր Սիկուրթա Գումբանիաս.

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը	3,000,000
Իշտէնմիշ սէրմայէ	150,000	
Եանկըն վէ էօմր շիւպհէսինտէն հասըլ օլան իհթիաթ	2,092,000	2,242,000
Եանկըն շիւպհէսինտէն իրատը սէնէվիյէսի		403,000

[illegible]

Մէզգիւր գումբանիալարըն աճէնթասը
ՃՕՀՆ ՐԱՈՒԼ
Վէ ուսումի մէսալիհինէ մէմուր
ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԷՐՈՒԲԵԱՆ

Սահիպի իմթիյազ
ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱՅԵԱՆ

LA RÉUNION
ԼԱ ՐԷՒՆԻՕՆ
ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ ԻՉԻՆ ԱՆՕՆԻՄ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱ

Իումէ մախսուս օլարագ ալթը միլիօն ֆրանգ սէրմայէ իլէ 1855 տէ Բարիզտէ թէէսիս օլունմուշ, վէ Բարիզին միւթէպէր պանքէր վէ թիւճճարանը հիսսէտար եազըլմըշ տըր ։

ԼԱ ՐԷՒՆԻՕՆ գումբանիասը Ըսթամպօլտա տիկէր պիր թագըմ գումբանիա իլէ իճրայի մուամէլէ իտուպ, մուամէլաթը մէզքիւրէնին սէրմայէսի 23,000,000 ֆրանգ տըր ։

Պու գումբանիա ՎԱՊՕՐ ՎԷ ՅԷԼՔԷՆ ԿԷՄԻՍԻ ՎԷ ՍԷՖԱՅԻՆԻ ՍԱԻՐԷՅԻ իւգլէտիկի մալլարը, վէ բօսթա խատարէթլէրինէ թէսլիմ օլունուպ, բօսթա վաբօրլարը նագլ իտիլէն էվրագը նագտիյէյի միւթէատիլ ֆիյաթլարլա սիկուրթա իտէր ։

Ըսթամպօլտա մէզգիւր գումբանիանըն աճէնթասը վէքիլի Մ. Մ. Տ. ԼԸՊԷ ՎԷ ՄԱԽՏՈՒՄՈՒ Վ.ԻԳԹՕՐա միւրաճաաթ օլունմալը տըր ։

ՍՕՆ
ԻԽԹԻՐԱԱԹԸ ՃԷՏԻՏԷ
Վ.ԻԷՆՆԱՏԱ Մ. Մ. Ֆ. ՎԷՐԹՀԷՅՄ ՎԷ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸՆԸՆ
ՖԱԲՐԻԳԱՍԸՆՏԱՆ ՉԸԳԱՆ
ՃԸՐՃԸՐ ԳԱՍԱԼԱՐ

Մահը հալին 14 ինճի կիւնիւ Պէյօղլունտա Գոնքորտիա սալօնընտա աչըլմագ վէ եա գըրըլմագ իչիւն թէճրիւպէ օլունան վէ շիմտի Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա Վօյվօտա մէրքէզի գուրպինտէ 98 Ն° մաղազատա վէքիլիմիզ Մ. Ալպ. Ըսթամպօլիտաքիսին նէզտինտէ պուլունան ճըրճըր գասա էնզարը ամմէյէ վազ վէ թէշհիր օլունմուշ օլմաղլա, արզու իտէնլէր կիտիպ կէօրէ պիլիր էր ։
Եէտի նէֆէրչիլիկլիր մաքինիսթ ուսթալարըյլա ամէլէ, հէմ իչ պին ֆր. իքրամիյէյի ալմագ վէ հէմ տէ սէնայիճէ օլան մէհարէթ վէ ուսթալըգլարընը կէօսթէրմէք իչիւն սաաթլարըլա մէզքիւր գասանըն իւզէրինէ հիւճում իտուպ, գըրմայա վէ աչմայա չալըշմըշլար իսէ տէ, հէման սայա զէտալէնմէմիշ օլտուղունտան, միւհքէմիյէթ, ֆաիգիյէթ վէ աչըլըպ գըրըլմասը ղայրը միւմքին օլտուղու պիր տահա իսպաթ օլունմուշ տուր ։ Պու սանտըղըն պաշլըճա խասաէթի, սու վէրիլմիշ ճըրճըրը թէճմիր թախթալարըմըզըն թէրթիպաթ վէ իմալաթը մախսուսէսինտէ տիր ։

Պու մինասիպէթլէ չօնու տա իխթար իտէրիզ քի, մաղազալարըմըզտան հէր քիմ պու գասալարը միւպայաա իտէր, վէ թէճրիպէ իտուպ ճըրմաղա վէ աչմայա մուվաֆֆագ օլուր իսէ, ագչէսինի կէրի վէրիյ, ճըրըմըզ վէ եա աչըլըը գասայը կէրի ալմայա սէօզ վէրիրիզ ։

ՎԷՐԹՀԷՅՄ ուսուլինտէ օլան փիլիտիմիզի տէ, քէնտի անահթարը օլմագսըզըն, հէր քիմ թալիշան իլէ աչա պիլիր իսէ, 100,000 ֆրանգ իքրամիյէ վէրիրիզ ։

(Իմզա) Ֆ. ՎԷՐԹՀԷՅՄ ՎԷ ԳՈՒՄԲ.

Ըսթամպօլ 20 Նոյեմ. 1879։

COFFRES—FORTS
ՄԻԼՆԷՐ ԳԱՍԱԼԱՐԸ

Մէզգիւր գասալար սէնէլէրտէն հէր թարաֆընտա քէսպի նամ իթմիշ օլուպ, գավի վէ սաղլամըլըղը տըրլար, վէ ամէլէտէ եանմազլար ։

Խըրսըզ վէ աթէշէ գարշը թէէմինի ճիհէթիյլէ, նասըլ քի Ըսթամպօլտա, էօյլէ տէ հէր պիր եէրտէ պու գասալարըն էհամի եօգ տըր ։

Աճէնթ,
ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻՅԷԼ

Ջէտ. — Միսթր Սիտնէյ Նօվիլ, գասա սաթըն ալմագտան էվվէլ մաղազալարընտա կէլիպ գասալարը կէօզտէն կէչիրիպ, չէհառէթնամէսինի վէ էվրագը սայիրէյի օգումալարը իչիւն հաճիյէ րէճա իտէր ։

Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա Գեօրգ պէյ խանը ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 6 Փեպր.	
Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	98–
Օսմ. էսհամը աչըլըը	10–11/16
» » գարանթը	10–3/8
Իսթիգրազ 65	12–1/2
» 69	12–3/8
» 71	68–1/2
» 72	18–1/2
» 73	10–7/8
Օսմանլը պանգասը	11–3/8
Մըսըր տաւյունը մուխթա հըսսէ	58–7/8
» իսթիգրազը	83–1/4
Ռուսիա իսթիգրազը	87–1/2
Գամպիօ Բարիզ 6 այ վատէ	–
Բարիզ, 6 Փեպր.	
Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	83–43
» » 5 գրօնսուզ	116–20
Օսմ. էսհամը աչըլըը	10–65
» » գարանթը	10–52 1/2
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	61–25
» 69	61–25
» 73	55–
Մըսըր ֆօնտ. մուխթա հըսսէ	295–
Գրէտի Լիօնէ	905–
Օսմանլը պանգասը	537–50
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	39–75
Իթալիա էսհամը	81–35
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վատէ	25–16
Վիէննա, 6 Փեպր.	
Աճիօ Գեօրծու	–
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	18–

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն աչըգ. գար.	11–12
Պու սապահ աչըլըը	11–14
Իսթիգ. 63 (Մուլթօն) 6 % Ֆ.	60–
» 65 » 6 % Ֆ.	61–
» 69 (Բինար) 6	61–
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)	18–75
» 73 6 % Ֆ.	54–
Ռումէլի շըմէնտըֆէր 3	3–
Աղճէ ֆայիզի	9–
Րէբօր Ղէշ	–
Համալէսիզ »	17–20

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	3–35
Ըսթամպօլ պանգասը	6– 8
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4– 8
Թրամվայ	3–40

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշտան	Ղշ. Փր
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	107–
Մէթալիք »	120–
Պէշլիք »	120–
Պագըր »	420–
Գայմէ »	750–
Ինկիլիզ լիրասը	110–40
Ֆրանսըզ ալթունու	87–28
Ֆօլ	90–08
Գրիւմից ալթունու	51–50
Գարլօն գայմէսի	8–63